

V Bruseli 18. apríla 2018
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2018/0092 (NLE)

7959/18
ADD 9

WTO 63
SERVICES 12
COASI 80

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2018) 193 final - ANNEX 4 - PART 2/3
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu rozhodnutia Rady o podpísaní Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskou úniou a Japonskom v mene Európskej únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2018) 193 final - ANNEX 4 - PART 2/3.

Príloha: COM(2018) 193 final - ANNEX 4 - PART 2/3

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 18. 4. 2018
COM(2018) 193 final

ANNEX 4 – PART 2/3

PRÍLOHA

k

návrhu rozhodnutia Rady

**o podpísaní Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskou úniou a Japonskom
v mene Európskej únie**

PRÍLOHA II

VÝHRADY K BUDÚCIM OPATRENIAM

Listina Európskej únie

Úvodné poznámky

1. V listine Európskej únie sa podľa článkov 8.12 a 8.18 stanovujú výhrady Európskej únie vo vzťahu k budúcim opatreniam, ktoré nie sú v súlade s povinnosťami uloženými v:
 - a) článku 8.7 alebo 8.15;
 - b) článku 8.8 alebo 8.16;
 - c) článku 8.9 alebo 8.17;

d) článku 8.10 alebo

e) článku 8.11.

2. Výhradami zmluvnej strany nie sú dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán podľa GATS.

3. V každej výhrade sa stanovujú tieto prvky:

a) v prvku „odvetvie“ sa uvádza všeobecné odvetvie, ktorého sa výhrada týka;

b) v prvku „pododvetvie“ sa uvádza konkrétne odvetvie, ktorého sa výhrada týka;

c) v prvku „klasifikácia odvetvia“ sa v náležitých prípadoch uvádza činnosť, ktorej sa výhrada týka, podľa ústrednej klasifikácie produkcie (CPC), ISIC rev. 3.1 alebo ako je výslovne inak opísané vo výhrade zmluvnej strany;

d) v prvku „typ výhrady“ sa spresňuje povinnosť uvedená v odseku 1, ktorej sa výhrada týka;

- e) v prvku „opis“ sa uvádza rozsah odvetvia, pododvetvia alebo činností, ktorých sa výhrada týka, a
 - f) v prvku „existujúce opatrenia“ sa na účely transparentnosti uvádzajú existujúce opatrenia, ktoré sa uplatňujú na odvetvie, pododvetvie alebo činnosti, ktorých sa výhrada týka.
4. Pri výklade výhrady sa zvažia všetky prvky výhrady. Prvok „opis“ má prednosť pred všetkými ostatnými prvkami.
5. Výhrada vznesená na úrovni Európskej únie sa vzťahuje na opatrenie Európskej únie a členského štátu Európskej únie na ústrednej úrovni, ako aj na opatrenie vlády v rámci členského štátu Európskej únie, pokiaľ sa výhradou nevylučuje niektorý členský štát Európskej únie. Výhrada vznesená členským štátom Európskej únie sa vzťahuje na opatrenie vlády na ústrednej, regionálnej alebo miestnej úrovni v rámci danej krajiny. Na účely výhrad Belgicka sa za úroveň ústrednej vlády považuje úroveň federálnej vlády a vlád regiónov a komunít, keďže každá z nich má rovnocenné legislatívne právomoci. Na účely výhrad Európskej únie a jej členských štátov sa za úroveň regionálnej vlády vo Fínsku považujú Alandy.

6. Táto listina sa vzťahuje len na územia Európskej únie v súlade s článkom 1.3 ods. 1 písm. a) a je relevantná len v kontexte obchodných vzťahov Európskej únie a jej členských štátov s Japonskom. Nie sú ňou dotknuté práva a povinnosti členských štátov v rámci práva Európskej únie.
7. V nižšie uvedenej listine sa neuvádzajú opatrenia týkajúce sa požiadaviek na kvalifikáciu a postupy, technické normy a požiadavky na získanie licencie a postupy pri ich udeľovaní, ak nepredstavujú obmedzenie prístupu na trh alebo národného zaobchádzania v zmysle článkov 8.7, 8.8, 8.15 a 8.16. Uvedené opatrenia (napr. potreba získať licenciu, povinnosti univerzálnej služby, potreba získať uznanie odborných kvalifikácií v regulovaných odvetviach, potreba zložiť osobitné skúšky vrátane jazykových skúšok a akékoľvek iné nediskriminačné požiadavky, podľa ktorých sa určité činnosti sa nemôžu vykonávať v chránených zónach alebo oblastiach) sa v každom prípade uplatňujú, aj keď nie sú v listine uvedené.

8. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade Európskej únie povinnosť poskytnúť národné zaobchádzanie nezahŕňa požiadavku rozšíriť na fyzické alebo právnické osoby Japonska zaobchádzanie poskytnuté v členskom štáte podľa ZFEÚ alebo podľa akéhokoľvek opatrenia prijatého podľa uvedenej zmluvy vrátane ich vykonávania v členských štátoch:
- i) fyzickým osobám členského štátu Európskej únie alebo osobám s pobytom v členskom štáte Európskej únie alebo
 - ii) právnickým osobám založeným alebo organizovaným podľa práva iného členského štátu alebo Európskej únie, ktoré majú sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti v členskom štáte Európskej únie.

Takéto národné zaobchádzanie sa poskytuje právnickým osobám, ktoré sú založené alebo organizované podľa práva členského štátu alebo Európskej únie a ktoré majú sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti v členskom štáte, a to aj tým, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzické alebo právnické osoby Japonska.

9. Na účely tejto listiny sa výrazom „ISIC rev. 3.1“ rozumie Medzinárodná štandardná odvetvová klasifikácia ekonomických činností (International Standard Industrial Classification of all Economic Activities), ktorú prijala Štatistická komisia Organizácie Spojených národov, Statistical Papers, séria M, č. 4, ISIC rev. 3.1, 2002.
10. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že nediskriminačné opatrenia nepredstavujú obmedzenie prístupu na trh v zmysle článkov 8.7 a 8.15, pokiaľ ide:
- a) opatrenie vyžadujúce oddelenie vlastníctva infraštruktúry od vlastníctva tovaru alebo služieb poskytovaných prostredníctvom tejto infraštruktúry v záujme zabezpečenia spravodlivej hospodárskej súťaže, napríklad v oblastiach energetiky, dopravy a telekomunikácií;
 - b) opatrenie obmedzujúce koncentráciu vlastníctva s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž;
 - c) opatrenie, ktorého cieľom je zabezpečiť zachovanie a ochranu prírodných zdrojov a životného prostredia, vrátane obmedzenia dostupnosti, počtu a rozsahu udeľovaných koncesií, ako aj uloženie moratória alebo zákazu;
 - d) opatrenie obmedzujúce počet udelených povolení z dôvodu technických alebo fyzických obmedzení, ako sú napríklad telekomunikačné spektrá a frekvencie, alebo

- e) opatrenie vyžadujúce, aby isté percento akcionárov, vlastníkov, partnerov alebo riadiacich pracovníkov podniku malo kvalifikáciu na vykonávanie určitej profesie, ako je napríklad právnik alebo účtovník, resp. aby túto profesiu vykonávali.
11. Opatrenia, ktoré majú vplyv na kabotáž v rámci služieb námornej dopravy, sa v tejto listine neuvádzajú, pretože sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti kapitoly 8 oddielu B podľa článku 8.6 ods. 2 písm. a) a rozsahu pôsobnosti kapitoly 8 oddielu C podľa článku 8.14 ods. 2 písm. a).
12. V ďalej uvedenom zozname výhrad sa používajú tieto skratky:

EÚ Európska únia vrátane všetkých jej členských štátov
AT Rakúsko
BE Belgicko
BG Bulharsko
CY Cyprus
CZ Česká republika
DE Nemecko
DK Dánsko
EE Estónsko
EL Grécko
ES Španielsko

FI	Fínsko
FR	Francúzsko
HR	Chorvátsko
HU	Maďarsko
IE	Írsko
IT	Taliansko
LT	Litva
LU	Luxembursko
LV	Lotyšsko
MT	Malta
NL	Holandsko
PL	Poľsko
PT	Portugalsko
RO	Rumunsko
SE	Švédsko
SI	Slovinsko
SK	Slovenská republika
UK	Spojené kráľovstvo

Zoznam výhrad

Výhrada č. 1 – Všetky odvetvia

Výhrada č. 2 – Odborné služby – právne služby

Výhrada č. 3 – Odborné služby – súvisiace so zdravím a maloobchodný predaj liekov

Výhrada č. 4 – Služby pre podniky – služby výskumu a vývoja

Výhrada č. 5 – Služby pre podniky – realitné služby

Výhrada č. 6 – Služby pre podniky – služby prenájmu alebo lízingu

Výhrada č. 7 – Služby pre podniky – služby inkasných agentúr a služby súvisiace s poskytovaním informácií o úveroch

Výhrada č. 8 – Služby pre podniky – služby sprostredkovania práce

Výhrada č. 9 – Služby pre podniky – bezpečnostné a pátracie služby

Výhrada č. 10 – Služby pre podniky – iné služby pre podniky

Výhrada č. 11 – Telekomunikácie

Výhrada č. 12 – Stavebníctvo

- Výhrada č. 13 – Distribučné služby
- Výhrada č. 14 – Vzdelávacie služby
- Výhrada č. 15 – Environmentálne služby
- Výhrada č. 16 – Finančné služby
- Výhrada č. 17 – Služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby
- Výhrada č. 18 – Cestovný ruch a služby spojené s cestovaním
- Výhrada č. 19 – Rekreačné, kultúrne a športové služby
- Výhrada č. 20 – Dopravné služby a pomocné služby v doprave
- Výhrada č. 21 – Poľnohospodárstvo, rybolov a voda
- Výhrada č. 22 – Činnosti týkajúce sa energetiky
- Výhrada č. 23 – Ostatné služby inde nezahrnuté

Výhrada č. 1 – Všetky odvetvia

Odvetvie: Všetky odvetvia:

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

Vrcholový manažment a predstavenstvo

Zákaz výkonnostných požiadaviek

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Obchodnú prítomnosť

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

EÚ: Služby, ktoré sa považujú za verejné služby na štátnej alebo miestnej úrovni, môžu byť predmetom štátneho monopolu alebo výlučných práv udelených súkromným prevádzkovateľom.

Verejné služby existujú v odvetviach spojených s vedeckým a technickým poradenstvom, službami výskumu a vývoja v sociálnych a humanitných vedách, službách technického skúšobníctva a analýz, environmentálnych službách, službách zdravotnej starostlivosti, dopravných službách a pomocných službách pre všetky druhy dopravy. Výlučné práva na takéto služby sú často udelené súkromným prevádzkovateľom, napr. prevádzkovateľom s koncesiami od orgánov verejnej správy, a ich udelenie podlieha osobitným povinnostiam, pokiaľ ide o poskytovanie služieb. Keďže verejné služby často existujú aj na nižšej ako ústrednej úrovni, nie je praktické uvádzať podrobné a taxatívne listiny pre jednotlivé odvetvia. Táto výhrada sa nevzťahuje na telekomunikácie ani na počítačové a súvisiace služby.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FI**: Obmedzenia práv fyzických osôb, ktoré nemajú regionálne občianstvo Alánd, a právnických osôb, nadobúdať a mať v držbe nehnuteľnosti na Alandoch bez získania povolenia od príslušných úradov na Alandoch. Obmedzenia práva usadiť sa a práva na vykonávanie hospodárskych činností pre fyzické osoby, ktoré nemajú regionálne občianstvo Alánd, ako aj pre všetky podniky bez získania povolenia od príslušných orgánov na Alandoch.

Existujúce opatrenia:

FI: Ahvenanmaan maanhankintalaki (Zákon o nadobúdaní pôdy na Alandách) (3/1975), s. 2 a Ahvenanmaan itsehallintolaki (Zákon o autonómii Alánd) (1144/1991), s. 11.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zákaz výkonnostných požiadaviek, vrcholový manažment a predstavenstvo:

Vo **FR:** Typy podnikov – podľa článku L151-1 a R153-1 Finančného a menového zákonníka podliehajú zahraničné investície vo Francúzsku v odvetviach uvedených v zozname v článku R153-2 Finančného a menového zákonníka predchádzajúcemu súhlasu ministra hospodárstva.

Existujúce opatrenia:

FR: Finančný a menový zákonník, články L151-1, R153-1.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo:

Vo **FR**: Typy podnikov – obmedzenie zahraničnej účasti v novo privatizovaných spoločnostiach na variabilnú časť vlastného imania ponúknutého verejnosti, ktorú určuje francúzska vláda na základe individuálneho posúdenia prípadov. Na usadenie sa v oblasti niektorých obchodných, priemyselných alebo remeselných činností treba osobitné povolenie, ak výkonný riaditeľ nie je držiteľom povolenia na trvalý pobyt.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

V **HU**: Obchodná prítomnosť by mala mať formu spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti alebo zastúpenia. Prvotný vstup na trh vo forme pobočky nie je povolený s výnimkou finančných služieb.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BG**: Niektoré ekonomické činnosti súvisiace s užívaním alebo používaním štátneho alebo verejného majetku sú podmienené udelením koncesie podľa ustanovení zákona o koncesiách.

V obchodných spoločnostiach, v ktorých je štát alebo obec držiteľom viac ako 50 percent vlastného imania, všetky transakcie týkajúce sa prevodu dlhodobého majetku spoločnosti, na uzatváranie zmlúv o nadobúdaní podielovej kapitálovej účasti, prenájmu, spoločnej činnosti, úveru, zaistenia pohľadávok, ako aj prijímanie záväzkov vyplývajúcich zo zmeniek, podliehajú schváleniu alebo povoleniu privatizačnej agentúry alebo iného štátneho alebo regionálneho orgánu, podľa toho, ktorý je príslušným orgánom. Táto výhrada sa nevzťahuje na ťažbu a dobývanie, ktoré podliehajú samostatnej výhrade uvedenej v listine Európskej únie v prílohe I k prílohe 8-B.

V IT Vláda môže uplatniť určité osobitné právomoci v podnikoch, ktoré pôsobia v oblasti obrany a národnej bezpečnosti, a v určitých činnostiach strategického významu v oblasti energetiky, dopravy a komunikácií. Týka sa to všetkých právnických osôb vykonávajúcich činnosti, ktoré sa považujú za strategicky významné v oblasti obrany a národnej bezpečnosti, nielen sprivatizovaných spoločností.

Ak hrozí vážna ujma základným záujmom obrany a národnej bezpečnosti, vláda má tieto osobitné právomoci:

- i) zaviesť osobitné podmienky pri kúpe akcií;

- ii) uplatniť právo veta pri prijímaní uznesení týkajúcich sa osobitných činností, ako sú napríklad prevody, fúzie, rozdelenia a zmeny činnosti, alebo
- iii) zamietnuť nadobudnutie akcií, ak sa kupujúci snaží získať takú účasť na vlastnom imaní, ktorá pravdepodobne poškodí záujmy obrany a národnej bezpečnosti.

Všetky uznesenia, akty alebo transakcie (ako sú prevody, fúzie, rozdelenia, zmeny činnosti, ukončenie) týkajúce sa strategických aktív v oblasti energetiky, dopravy a komunikácií oznamuje dotknutá spoločnosť úradu predsedu vlády. Oznamujú sa najmä nadobudnutia akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou mimo EÚ, na základe ktorých táto osoba získava kontrolu nad spoločnosťou.

Predseda vlády môže uplatniť tieto osobitné právomoci:

- i) uplatniť právo veta na všetky uznesenia, akty a transakcie, ktoré predstavujú výnimočnú hrozbu vážnej ujmy verejným záujmom v oblasti bezpečnosti a prevádzky sietí a dodávok;
- ii) zaviesť osobitné podmienky s cieľom zaručiť verejný záujem alebo
- iii) zamietnuť nadobudnutie vo výnimočných prípadoch, keď sú ohrozené základné záujmy štátu.

Kritériá, podľa ktorých treba hodnotiť skutočnú a výnimočnú hrozbu a podmienky a postupy na výkon osobitných právomocí, sú stanovené v právnych predpisoch.

Existujúce opatrenia:

IT: Zákon 56/2012 o osobitných právomociach v spoločnostiach pôsobiacich v oblasti obrany a národnej bezpečnosti, energetiky, dopravy a komunikácií a

Vyhláška predsedu vlády DPCM 253 z 30. novembra 2012, ktorou sa vymedzujú strategicky významné činnosti v oblasti obrany a národnej bezpečnosti.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod, zákaz výkonnostných požiadaviek, vrcholový manažment a predstavenstvo:

V **LT:** Podniky so strategickým významom pre národnú bezpečnosť, ktoré musia byť vo vlastníctve štátu na základe vlastníckeho práva (pomerná časť vlastného imania, ktorá môže byť vo vlastníctve súkromných osôb, ktoré sú štátnymi príslušníkmi, a zahraničných osôb, ktoré vyhovujú záujmom národnej bezpečnosti, pokiaľ ide o investovanie do spoločnosti, odvetvia a zariadenia, ktoré majú strategický význam pre národnú bezpečnosť, a postupy a kritériá na určenie splnenia podmienok potenciálnymi národnými investormi a potenciálnymi účastníkmi v podniku a pod.).

Existujúce opatrenia:

LT: Zákon o podnikoch a zariadeniach so strategickým významom pre národnú bezpečnosť a iných podnikoch významných z hľadiska zaistenia národnej bezpečnosti Litovskej republiky z 10. októbra 2002, č. IX-1132 (v znení zmien zákona č. XII-1272 z 30. júna 2016).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – národné zaobchádzanie a vrcholový manažment a predstavenstvo:

V **SE:** Diskriminačné požiadavky týkajúce sa zakladateľov, vrcholového manažmentu a predstavenstiev pri zavádzaní nových foriem právneho združenia do švédskych právnych predpisov.

b) Nadobúdanie nehnuteľností

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo:

V **HU:** Nadobúdanie štátom vlastnených nehnuteľností.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **HU**: Nadobúdanie ornej pôdy zahraničnými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré nemajú na území štátu pobyt, a to aj pokiaľ ide o povoľovací proces pri nadobúdaní ornej pôdy.

Existujúce opatrenia:

HU: Zákon CXXII z roku 2013 o obchode s poľnohospodárskou a lesnou pôdou [kapitola II (odsek 6-36) a kapitola IV (odsek 38-59)] a zákon CCXII z roku 2013 o prechodných opatreniach a určitých ustanoveniach týkajúcich sa zákona CXXII z roku 2013 o obchode s poľnohospodárskou a lesnou pôdou [kapitola IV (odsek 8-20)].

V **LV**: Nadobúdanie pôdy vo vidieckych oblastiach štátnymi príslušníkmi Japonska alebo tretej krajiny, a to aj pokiaľ ide o povoľovací proces pri nadobúdaní pôdy vo vidieckych oblastiach.

Existujúce opatrenia:

LV: Zákon o privatizácii pôdy vo vidieckych oblastiach, oddiely 28, 29, 30.

V **SK** Zahraničné spoločnosti alebo fyzické osoby nesmú nadobúdať poľnohospodársku a lesnú pôdu mimo hraníc zastavanej oblasti obce a niektoré iné druhy pôdy (napr. prírodné zdroje, jazerá, rieky, verejné komunikácie atď.). Na účely transparentnosti treba uviesť, že úprava používania pôdy stanovená v zákone č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v čase podpisu tejto dohody nie je nesúladným opatrením.

Existujúce opatrenia:

SK: Zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému

poľnohospodárskemu majetku,

zákon č. 460/1992 Ústava Slovenskej republiky,

zákon č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom,

zákon č. 202/1995 Z. z., Devízový zákon,

zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom,

zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch a

zákon č. 140/2014 Z. z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **BG**: Zahraničné fyzické a zahraničné právnické osoby nemôžu (ani prostredníctvom pobočky) v Bulharsku nadobudnúť vlastníctvo pozemku. Bulharské právnické osoby so zahraničnou účasťou nemôžu nadobudnúť vlastníctvo poľnohospodárskej pôdy. Zahraničné právnické osoby a cudzí štátni príslušníci s trvalým pobytom v zahraničí môžu nadobudnúť vlastníctvo budov a vlastnícke práva k nehnuteľnému majetku (právo užívania, právo stavby, právo na nadstavbu a vecné bremená). Zahraniční štátni príslušníci s trvalým pobytom v zahraničí, zahraničné právnické osoby a spoločnosti, v ktorých zahraničná účasť zaisťuje väčšinu pri prijímaní rozhodnutí alebo blokuje prijatie rozhodnutí, môžu na základe povolenia nadobudnúť vlastnícke práva k nehnuteľnému majetku v konkrétnych geografických oblastiach určených Radou ministrov.

Existujúce opatrenia:

BG: Ústava Bulharskej republiky, článok 22,
zákon o vlastníctve a používaní poľnohospodárskej pôdy, článok 3 a
zákon o lesoch, článok 10.

V **EE:** Fyzické alebo právnické osoby z krajín mimo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a mimo Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj môžu nadobudnúť nehnuteľný majetok, ktorého súčasťou je poľnohospodárska a/alebo lesná pôda, len s povolením krajského guvernéra a povolením miestneho zastupiteľstva a musia byť schopné zákonom stanoveným spôsobom preukázať, že nehnuteľný majetok, ktorý má byť nadobudnutý, sa bude v súlade s jeho zamýšľaným účelom využívať efektívne, udržateľne a zmysluplne.

Existujúce opatrenia:

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (zákon o obmedzeniach nadobúdania nehnuteľností), kapitoly 2 a 3.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V LT: Všetky opatrenia, ktoré sú v súlade so záväzkami prijatými Európskou úniou a ktoré sa vzťahujú na Litvu podľa GATS, pokiaľ ide o nadobúdanie pozemkov. Postup, podmienky a obmedzenia nadobúdania pozemkov sú stanovené ústavným zákonom, zákonom o pôde a zákonom o nadobúdaní poľnohospodárskej pôdy. Miestne samosprávy (obce) a iné štátne subjekty členov Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a Organizácie Severoatlantickej zmluvy, ktoré v Litve vykonávajú hospodárske činnosti, ktoré sú vymedzené v ústavnom zákone v súlade s kritériami európskej a inej integrácie, do ktorej sa Litva zapojila, smú nadobúdať vlastníctvo nepoľnohospodárskych pozemkov potrebných na vybudovanie a prevádzkovanie budov a zariadení, ktoré sú nevyhnutné pre ich priame činnosti.

Existujúce opatrenia:

LT: Ústava Litovskej republiky,

Ústavný zákon Litovskej republiky o vykonávaní článku 47 ods. 3 Ústavy Litovskej republiky z 20. júna 1996, č. I-1392 v znení zmien z 20. marca 2003 č. IX-1381,

zákon o pôde z 27. januára 2004, č. IX-1983 a

zákon o nadobúdaní poľnohospodárskej pôdy z 24. apríla 2014, č. XII-854.

c) Uznávanie

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – národné zaobchádzanie:

V EÚ: Smernice Európskej únie o vzájomnom uznávaní diplomov a iných odborných kvalifikácií sa vzťahujú len na občanov Európskej únie. Právo vykonávať regulované povolanie v jednom členskom štáte Európskej únie nezaručuje právo na jeho výkon v inom členskom štáte.

d) Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod
a cezhraničný obchod so službami – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod:

EÚ: Priznávanie rozdielneho zaobchádzania na základe akýchkoľvek medzinárodných investičných zmlúv alebo iných obchodných dohôd, ktoré sú v platnosti alebo boli podpísané pred dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody.

EÚ: Priznávanie rozdielneho zaobchádzania určitej krajine na základe akejkoľvek existujúcej alebo budúcej dvojstrannej alebo mnohostrannej dohody, ktorou sa:

- i) vytvára vnútorný trh služieb a investícií;
- ii) udeľuje právo usadiť sa alebo
- iii) vyžaduje aproximáciu právnych predpisov v jednom alebo viacerých hospodárskych odvetviach.

Vnútorný trh služieb a usadenia sa je priestor bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb služieb, kapitálu a osôb.

Právo usadiť sa znamená povinnosť odstrániť medzi zmluvnými stranami dohody o regionálnej hospodárskej integrácii v podstate všetky prekážky usadzovania sa do dňa nadobudnutia platnosti uvedenej dohody. Právo usadiť sa zahŕňa právo štátnych príslušníkov zmluvných strán dohody o regionálnej hospodárskej integrácii zakladať a prevádzkovať podniky za rovnakých podmienok, aké sú stanovené pre štátnych príslušníkov právnymi predpismi krajiny, v ktorej dochádza k usadeniu sa.

Aproximácia právnych predpisov je:

- i) zosúladenie právnych predpisov jednej alebo viacerých strán dohody o regionálnej hospodárskej integrácii s právnymi predpismi druhej strany alebo strán danej dohody alebo
- ii) začlenenie spoločných právnych predpisov do práva strán dohody o regionálnej hospodárskej integrácii.

Takéto zosúladenie alebo začlenenie sa uskutočňuje a považuje za uskutočnené až v momente jeho uzákonenia v práve strany alebo strán dohody o regionálnej hospodárskej integrácii.

Existujúce opatrenia:

EÚ: Európsky hospodársky priestor,
dohody o stabilizácii,
dvojstranné dohody medzi EÚ a Švajčiarskou konfederáciou a
prehĺbené a komplexné dohody o voľnom obchode.

EÚ: Priznávanie rozdielného zaobchádzania v súvislosti s právom usadiť sa štátnym
príslušníkom a podnikom prostredníctvom existujúcich alebo budúcich dvojstranných dohôd
medzi týmito členskými štátmi Európskej únie: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL,
PT, UK a ktoroukoľvek z nasledujúcich krajín alebo kniežatstiev: Andorra, Monako, San
Maríno a Vatikánsky mestský štát.

V DK, FI, SE: Opatrenia prijaté Dánskom, Švédskom a Fínskom zamerané na podporu
severskej spolupráce, ako napríklad:

- i) finančná podpora projektov v oblasti výskumu a vývoja (Nordic Industrial Fund);
- ii) financovanie štúdií uskutočniteľnosti medzinárodných projektov (Nordic Fund for Project Exports) a

- iii) finančná podpora pre spoločnosti¹, ktoré využívajú environmentálne technológie (Nordic Environment Finance Corporation).

Touto výhradou nie je dotknuté vylúčenie obstarávania zmluvnou stranou alebo subvencií podľa článku 8.12 ods. 5 a 6 a článku 8.14 ods. 2 písm. c) a e).

V **PL**: Preferenčné podmienky pre usadenie sa alebo cezhraničné poskytovanie služieb, ktoré môžu zahŕňať odstránenie alebo zmenu určitých obmedzení uvedených v zozname výhrad uplatniteľných v Poľsku, možno rozšíriť prostredníctvom dohôd o obchode a dohôd o plavbe.

V **PT**: Upustenie od požiadaviek na štátnu príslušnosť pri vykonávaní určitých činností a povolání fyzickými osobami, ktoré poskytujú služby pre krajiny, v ktorých je portugalčina úradným jazykom (Angola, Brazília, Guinea-Bissau, Kapverdy, Mozambik a Svätý Tomáš a Princov ostrov).

¹ Vzáťahuje sa na východoeurópske spoločnosti, ktoré spolupracujú s jednou alebo viacerými severskými spoločnosťami.

e) Zbrane, strelivo a vojenský materiál

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod:

V EÚ: Výroba alebo distribúcia zbraní, streliva a vojenského materiálu. Vojenský materiál sa obmedzuje na všetky výrobky, ktoré sú určené a vyrobené výhradne na vojenské použitie v spojení s vykonávaním vojnových alebo obranných činností.

Výhrada č. 2 – Odborné služby – právne služby

Odvetvie:	Odborné služby – právne služby: služby notárov a súdnych exekútorov, účtovnícke služby a služby vedenia účtovných záznamov; audítorské služby, služby daňového poradenstva, architektonické služby a služby územného plánovania, inžinierske služby a pridružené inžinierske služby
Klasifikácia odvetvia:	Časť CPC 861, časť 87902, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, časť 879
Typ výhrady:	Prístup na trh Národné zaobchádzanie Vrcholový manažment a predstavenstvo
Oddiel:	Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Právne služby

EÚ s výnimkou SE: Vyhradzuje si právo prijať alebo zachovať opatrenia, pokiaľ ide o právne poradenské služby, služby právneho povolenia a služby udeľovania osvedčení poskytované odborníkmi v oblasti práva vykonávajúcimi verejné funkcie, akými sú napríklad notári, „*huissiers de justice*“ alebo ostatní „*officiers publics et ministériels*“, a pokiaľ ide o služby poskytované súdnymi exekútormi, ktorí sú menovaní úradným aktom vlády (časť CPC 861, časť 87902).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod a cezhraničný obchod so službami – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod:

V **BG**: Plné národné zaobchádzanie súvisiace s usadením sa a s prevádzkou spoločností, ako aj s poskytovaním služieb, môže byť rozšírené len na spoločnosti usadené v krajinách, s ktorými boli alebo budú uzavreté preferenčné dohody, a na občanov týchto krajín (časť CPC 861).

V **LT**: Právni zástupcovia z cudzích krajín môžu vystupovať na súde ako obhajcovia len v súlade s dvojstrannými dohodami o právnej pomoci (časť CPC 861).

b) Účtovnícke služby a služby vedenia účtovných záznamov (CPC 8621 okrem audítorských služieb, 86213, 86219, 86220)

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **HU**: Cezhraničné činnosti v oblasti účtovníctva a vedenia účtovných záznamov.

Existujúce opatrenia:

HU: Zákon C z roku 2000 a
zákon LXXV z roku 2007.

c) Audítorské služby (CPC – 86211, 86212 okrem účtovníckych služieb a služieb vedenia účtovných záznamov)

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – národné zaobchádzanie:

V **BG**: Nezávislý finančný audit vykonávajú registrovaní audítori, ktorí sú členmi Inštitútu certifikovaných verejných účtovníkov. Na základe reciprocity Inštitút certifikovaných verejných účtovníkov zaregistruje audítorský subjekt Japonska alebo tretej krajiny, ak takýto subjekt predloží dôkaz o tom, že:

- i) tri štvrtiny členov riadiacich orgánov a registrovaných audítorov vykonávajúcich audit v mene subjektu spĺňajú požiadavky rovnocenné požiadavkám kladeným na bulharských audítorov a úspešne absolvovali príslušné skúšky;
- ii) audítorský subjekt vykonáva nezávislý finančný audit v súlade s požiadavkami na nezávislosť a objektivitu a
- iii) audítorský subjekt zverejňuje na svojej webovej lokalite výročné správy o transparentnosti alebo spĺňa iné zodpovedajúce požiadavky na zverejnenie v prípade, že vykonáva audit u subjektov verejného záujmu.

Existujúce opatrenia:

BG: Zákon o nezávislom finančnom audite.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo:

V **CZ:** Povolenie na vykonávanie auditu v Českej republike môže získať len podnik, v ktorom je aspoň 60 percent kapitálovej účasti alebo hlasovacích práv vyhradených štátnym príslušníkom Českej republiky alebo členského štátu Európskej únie.

Existujúce opatrenia:

CZ: Zákon zo 14. apríla 2009 č. 93/2009 Sb. o audítoroch.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **UK:** Cezhraničné poskytovanie audítorských služieb.

Existujúce opatrenia:

UK: Zákon o spoločnostiach z roku 2006.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **HU**: Cezhraničné poskytovanie audítorských služieb.

Existujúce opatrenia:

HU: Zákon C z roku 2000 a
zákon LXXV z roku 2007.

V **PT**: Cezhraničné poskytovanie audítorských služieb.

d) Architektonické služby a služby územného plánovania (CPC 8674)

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **HR**: Cezhraničné poskytovanie služieb územného plánovania.

Výhrada č. 3 – Odborné služby – súvisiace so zdravím a maloobchodný predaj liekov

Odvetvie:	Odborné služby súvisiace so zdravím a maloobchodný predaj farmaceutického, zdravotníckeho a ortopedického tovaru, iné služby poskytované farmaceutmi
Klasifikácia odvetvia:	CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121
Typ výhrady:	Prístup na trh Národné zaobchádzanie Zákaz výkonnostných požiadaviek Vrcholový manažment a predstavenstvo
Oddiel:	Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

- a) **Lekárske služby a služby zubného lekárstva; služby poskytované pôrodnými asistentkami, zdravotnými sestrami, fyzioterapeutmi, psychológmi a pomocným zdravotným personálom (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, CPC 932)**

Vo **FI**: Poskytovanie všetkých odborných služieb súvisiacich so zdravím bez ohľadu na to, či sú financované z verejných alebo súkromných zdrojov, vrátane lekárskeho služieb a služieb zubného lekárstva, služieb poskytovaných pôrodnými asistentkami, fyzioterapeutmi a pomocným zdravotným personálom, ako aj služieb poskytovaných psychológmi, s výnimkou služieb poskytovaných zdravotnými sestrami (CPC 9312, 9319).

Existujúce opatrenia:

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (zákon o súkromnej zdravotnej starostlivosti) (152/1990).

V **BG**: Poskytovanie všetkých odborných služieb súvisiacich so zdravím vrátane lekárskeho služieb a služieb zubného lekárstva, služieb poskytovaných zdravotnými sestrami, pôrodnými asistentkami, fyzioterapeutmi a pomocným zdravotným personálom, ako aj služieb poskytovaných psychológmi (CPC 9312, časť 9319).

Existujúce opatrenia:

BG: Zákon o zdravotníckych zariadeniach, profesijnej organizácii zdravotných sestier, pôrodných asistentiek a o komore združených odborných lekárov.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

V **UK**: Usadenie sa lekárov v rámci štátneho systému zdravotnej starostlivosti (National Health Service) podlieha personálnemu plánovaniu v oblasti zdravotníctva (CPC 93121, 93122).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh a národné zaobchádzanie:

V **CZ, MT**: Poskytovanie všetkých odborných služieb súvisiacich so zdravím vrátane služieb poskytovaných odborníkmi, ako sú napríklad lekári, zubní lekári, pôrodné asistentky, zdravotné sestry, fyzioterapeuti, paramedici, psychológovia, ako aj ďalších súvisiacich služieb (CPC 9312, časť 9319).

Existujúce opatrenia:

CZ: Zákon č. 296/2008 Sb. o zaistení akosti a bezpečnosti ľudských tkanív a buniek určených na použitie v ľudskom tele (zákon o ľudských tkanivách a bunkách),
zákon č. 378/2007 Sb. o liečivách a o zmenách niektorých súvisiacich zákonov (zákon o liečivách),
zákon č. 123/2000 Sb. o zdravotníckych prostriedkoch a
zákon č. 285/2002 Sb. o darovaní, odberoch a transplantáciách tkanív a orgánov a o zmene niektorých zákonov (transplantačný zákon).

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ s výnimkou **NL** a **SE**: Na poskytovanie všetkých odborných služieb súvisiacich so zdravím vrátane služieb poskytovaných odborníkmi, ako sú napríklad lekári, zubní lekári, pôrodné asistentky, zdravotné sestry, fyzioterapeuti, paramedici a psychológovia, sa vyžaduje pobyt. Tieto služby smú poskytovať len fyzické osoby, ktoré sú fyzicky prítomné na území Európske úniu (CPC 9312, časť 93191).

V **BE, UK**: Cezhraničné poskytovanie služieb zubného lekárstva a služieb poskytovaných pôrodnými asistentkami a služieb poskytovaných zdravotnými sestrami, fyzioterapeutmi, psychológmi a pomocným zdravotným personálom (časť CPC 85201, 9312, časť 93191, navyše časť 85201 v BE).

V **UK**: Pre poskytovateľov služieb, ktorí nie sú fyzicky prítomní na území Spojeného kráľovstva (časť CPC 85201, 9312, časť 93191, navyše časť 85201 v BE).

b) Veterinárne služby (CPC 932)

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BG**: Veterinárne zdravotné zariadenie môže založiť fyzická alebo právnická osoba.

Výkon veterinárnej medicíny je podmienený štátnou príslušnosťou členského štátu Európskej únie alebo EHP, v prípade cudzích štátnych príslušníkov sa vyžaduje povolenie na trvalý pobyt (vyžaduje sa fyzická prítomnosť).

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE, LV**: Cezhraničné poskytovanie veterinárnych služieb.

c) Maloobchodný predaj farmaceutického, zdravotníckeho a ortopedického tovaru, iné služby poskytované farmaceutmi (CPC 63211)

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

EÚ s výnimkou **EL, IE, LU, LT, NL** a **UK**: Na obmedzenie počtu poskytovateľov oprávnených poskytovať určitú službu v konkrétnej miestnej zóne alebo oblasti na nediskriminačnom základe s cieľom predchádzať nadmernej ponuke v oblastiach s obmedzeným dopytom. Možno preto vykonať test hospodárskych potrieb, pričom sa zohľadnia faktory, ako je počet existujúcich subjektov a vplyv na ne, dopravná infraštruktúra, hustota obyvateľstva alebo geografické rozloženie.

EÚ s výnimkou **BE**, **BG**, **CZ**, **EE** a **IE**: Zásielkový predaj je možný len z členských štátov EHP, a preto sa na účely maloobchodného predaja farmaceutického tovaru a špecifického zdravotníckeho tovaru verejnosti v Európskej únii vyžaduje usadenie v jednej z týchto krajín.

V **BE**: Zásielkový predaj je povolený len pre lekárne otvorené pre verejnosť, takže na maloobchodný predaj farmaceutického tovaru a špecifického tovaru verejnosti sa vyžaduje usadenie v Belgicku.

V **BG**, **EE** a **ES**: Zásielkový predaj liekov je zakázaný.

V **CZ**: Zásielkový predaj je možný len z členských štátov Európskej únie.

V **IE** a **LT**: Zásielkový predaj liekov, ktorých výdaj je viazaný na lekársky predpis je zakázaný.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FI**: Maloobchodný predaj farmaceutických výrobkov.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **SE**: Maloobchodný predaj farmaceutického tovaru a dodávka farmaceutického tovaru verejnosti.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **UK**: Cezhraničný maloobchodný predaj liekov a zdravotníckeho a ortopedického tovaru a iné služby poskytované farmaceutmi.

Existujúce opatrenia:

AT: Arzneimittelgesetz (zákon o liekoch), BGBl. č. 185/1983 v znení zmien, §§ 57, 59, 59a a Medizinproduktegesetz (zákon o medicínskych produktoch), BGBl. č. 657/1996 v znení zmien, § 99.

BE: Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens; a Arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

FI: Lääkelaki (Zákon o liekoch) (395/1987).

SE: Zákon o obchode s liekmi (2009:336),
nariadenie o obchode s liekmi (2009:659) a
Švédská agentúra pre medicínske produkty prijala ďalšie nariadenia, podrobnosti sú dostupné
v (LVFS 2009:9).

Výhrada č. 4 – Služby pre podniky – služby výskumu a vývoja

Odvetvie: Služby pre podniky – služby výskumu a vývoja

Klasifikácia odvetvia: CPC 851, 852, 853

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Oddiel: Cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

V **RO**: Vo vzťahu k cezhraničnému poskytovaniu služieb výskumu a vývoja.

Existujúce opatrenia:

RO: Výnos vlády č. 6/2011,
výnos ministra školstva a výskumu č. 3548/2006 a
rozhodnutie vlády č. 134/2011.

Výhrada č. 5 – Služby pre podniky – realitné služby

Odvetvie: Služby pre podniky – realitné služby

Klasifikácia odvetvia: CPC 821, 822

Typ výhrady: Prístup na trh
Národné zaobchádzanie

Oddiel: Cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

V CZ a HU: Cezhraničné poskytovanie realitných služieb.

Výhrada č. 6 – Služby pre podniky – služby prenájmu alebo lízingu

Odvetvie: Služby pre podniky – služby prenájmu alebo lízingu bez obsluhy

Klasifikácia odvetvia: CPC 832

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Oddiel: Cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

V BE a FR: Cezhraničné poskytovanie služieb prenájmu alebo lízingu bez obsluhy týkajúcich sa osobných potrieb a potrieb pre domácnosť.

Výhrada č. 7 – Služby pre podniky – služby inkasných agentúr a služby súvisiace s poskytovaním informácií o úveroch

Odvetvie: Služby pre podniky – služby inkasných agentúr, služby súvisiace s poskytovaním informácií o úveroch

Klasifikácia odvetvia: CPC 87901, 87902

Typ výhrady: Prístup na trh
Národné zaobchádzanie

Oddiel: Cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

EÚ s výnimkou ES, LV a SE, pokiaľ ide o poskytovanie služieb inkasných agentúr a služieb súvisiacich s poskytovaním informácií o úveroch.

Výhrada č. 8 – Služby pre podniky – služby sprostredkovania práce

Odvetvie: Služby pre podniky – služby sprostredkovania práce

Klasifikácia odvetvia: CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Vrcholový manažment a predstavenstvo

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

S výnimkou **HU** a **SE**: Poskytovanie služieb sprostredkovania práce pre pomocný personál v domácnosti, iných pracovníkov v obchode alebo priemysle, ošetrovateľov a iných pracovníkov (CPC 87204, 87205, 87206, 87209)

S výnimkou **BE**, **HU** a **SE**: Vyžadovať usadenie sa a zakázať cezhraničné poskytovania služieb sprostredkovania práce pre pomocný administratívny personál a iných pracovníkov.

V **AT**, **BG**, **CY**, **CZ**, **EE**, **FI**, **MT**, **PL**, **PT**, **RO**, **SI** a **SK**: Usadenie sa v prípade služieb sprostredkovania práce pre pomocný administratívny personál a iných pracovníkov.

V **LT** a **LV**: Poskytovanie služieb sprostredkovania práce pre pomocný administratívny personál.

V **DE** a **IT**: Obmedziť počet poskytovateľov služieb sprostredkovania práce.

Vo **FR**: Tieto služby môžu podliehať štátnemu monopolu.

V **DE**: Spolkové ministerstvo práce a sociálnych vecí môže vydať nariadenie týkajúce sa sprostredkovania práce a náboru pracovníkov z krajín mimo Európskej únie a mimo EHP v rámci určitých profesií (CPC 87202).

V **AT**, **BG**, **CY**, **CZ**, **DE**, **EE**, **FI**, **MT**, **LT**, **LV**, **PL**, **PT**, **RO**, **SI** a **SK**: Poskytovanie služieb zabezpečovania pomocného administratívneho personálu.

V **FR, IE, IT** a **NL**: Vyžadovať usadenie sa a zakázať cezhraničné poskytovanie služieb zabezpečovania administratívneho personálu.

V **IT** Obmedziť počet poskytovateľov služieb zabezpečovania administratívneho personálu (87203).

V **BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI** a **SK**: Poskytovanie služieb vyhľadávania vedúcich pracovníkov.

V **IE**: Vyžadovať usadenie sa a zakázať cezhraničné poskytovanie služieb vyhľadávania vedúcich pracovníkov (87201).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

V **ES**: Obmedziť počet poskytovateľov služieb vyhľadávania vedúcich pracovníkov a obmedziť počet poskytovateľov služieb sprostredkovania práce (CPC 87201, 87202).

Existujúce opatrenia:

AT: §§97 a 135 rakúskeho obchodného zákonníka (Gewerbeordnung), Spolková zbierka zákonov č. 194/1994 v znení zmien a zákon o personálnom lízingu (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG), Spolková zbierka zákonov č. 196/1988 v znení zmien.

BG: Zákon na podporu zamestnatel'nosti, články 26, 27, 27a a 28.

CY: Zákon o súkromných pracovných agentúrach 150(I)/2013 vydaný 6. 12. 2013 a zákon o súkromných pracovných agentúrach č. 126(I)/2012.

CZ: Zákon o zamestnanosti (435/2004 Sb.).

DE: Oddiel 38 nariadenia o zamestnanosti (Beschäftigungsverordnung) a oddiel 292 tretej knihy sociálneho zákonníka – Podpora zamestnanosti (Drittes Buch Sozialgesetzbuch, SGB III).

DK: §§ 8a – 8f v zákonnom nariadení č. 73 zo 17. januára 2014 a spresnené v nariadení č. 228 zo 7. marca 2013 (zamestnávanie námorníkov) a zákon o pracovných povoleniach z roku 2006. S1(2) a (3).

EL: Zákon č. 4052/2012 (Úradný vestník vlády 41 A) zmenený zákonom č. 4093/2012 (Úradný vestník vlády 222 A).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia, artículo 117 (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

FI: Lakijulkisesta työvoima- ja yrittäjäpalvelusta (Zákon o verejných službách zamestnanosti a podnikania) (916/2012)

HR: Zákon o sprostredkovaní zamestnania a právach v nezamestnanosti (OG 80/08, 121/10, 118/12 a 153/13),

výnos o vykonávaní činností súvisiacich so zamestnanosťou (OG 8/14),

zákoník práce (OG 93/14) články 44 až 47 a

zákon o cudzincoch (OG 130/11 a 74/12), pokiaľ ide o zamestnávanie cudzincov v Chorvátsku.

IE: Zákon o pracovných povoleniach z roku 2006. S1(2) a (3).

IT: Legislatívne nariadenie č. 276/2003 články 4 a 5.

LT: Litovský zákonník práce, zákon Litovskej republiky o agentúrach sprostredkujúcich dočasné zamestnanie z 19. mája 2011 č. XI-1379, naposledy zmenený 11. apríla 2013 č. XII-230

LU: Loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi (zákon z 18. januára 2012 o zriadení agentúry pre rozvoj zamestnanosti – ADEM).

MT: Zákon o zamestnanosti a službách odbornej prípravy (kap. 343) (články 23 až 25) a nariadenie o pracovných agentúrach (S.L. 343.24).

PL: Článok 18 zákona z 20. apríla 2004 o podpore zamestnanosti a inštitúcií trhu práce (Dz. U. z roku 2015, čiastka 149, v znení zmien)

PT: Zákonný dekrét č. 260/2009 z 25. septembra zmenený zákonom č. 5/2014 z 12. februára (prístup k službám agentúr na sprostredkovanie práce a poskytovanie týchto služieb).

RO: Zákon č. 156/2000 o ochrane rumunských občanov pracujúcich v zahraničí, znovu uverejnený, a rozhodnutie vlády č. 384/2001 o schválení metodických noriem na uplatňovanie zákona č. 156/2000 v znení následných zmien;
výnos vlády č. 277/2002 zmenený výnosom vlády č. 790/2004 a výnosom vlády č. 1122/2010; a zákon č. 53/2003 – zákonník práce, znovu uverejnený, v znení následných zmien a doplnení a rozhodnutie vlády č. 1256/2011 o podmienkach prevádzkovania agentúr dočasného zamestnávania a postupe udeľovania povolení týmto agentúram.

SI: Zákon o regulácii trhu práce (Úradný vestník Slovinskej republiky č. 80/2010, 21/2013, 63/2013) a zákon o zamestnanosti, samostatne zárobkovej činnosti a práci cudzincov – ZZSDT (Úradný vestník Slovinskej republiky č. 47/2015).

SK: Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a zákon č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní.

Výhrada č. 9 – Služby pre podniky – bezpečnostné a pátracie služby

Odvetvie:	Služby pre podniky – bezpečnostné a pátracie služby
Klasifikácia odvetvia:	CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305, 87309
Typ výhrady:	Prístup na trh Národné zaobchádzanie Zákaz výkonnostných požiadaviek Vrcholový manažment a predstavenstvo
Oddiel:	Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Bezpečnostné služby (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI a SK: Poskytovanie bezpečnostných služieb.

V DK, HR a HU: Poskytovanie služieb v týchto pododvetviach: strážne služby (87305) v HR a HU, konzultačné služby v oblasti bezpečnosti (87302) v HR, služby ochrany letísk (časť 87305) v DK a služby prepravy obrnenými vozidlami (87304) v HU.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE**: V prípade členov predstavenstva spoločností poskytujúcich strážne a bezpečnostné služby (87305), ako aj konzultácie a odbornú prípravu súvisiace s bezpečnostnými službami (87302), sa vyžaduje štátna príslušnosť Európskej únie. Členovia vrcholového manažmentu spoločností poskytujúcich strážne služby a konzultačné služby v oblasti bezpečnosti musia byť štátnymi príslušníkmi členského štátu Európskej únie.

Vo **FI**: Licenciu na poskytovanie bezpečnostných služieb možno udeliť len fyzickým osobám s trvalým pobytom v EHP alebo právnickým osobám usadeným v EHP.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE, ES, FI, FR a PT**: Cezhraničné poskytovanie bezpečnostných služieb zahraničným poskytovateľom nie je povolené. Požiadavky na štátnu príslušnosť existujú pre špecializovaný personál v PT, pre pracovníkov súkromných bezpečnostných služieb v ES a pre výkonných riaditeľov a riaditeľov vo FR.

Existujúce opatrenia:

BG: Zákon o podnikaní v oblasti súkromnej bezpečnosti.

CZ: Živnostenský zákon.

DK: Nariadenie o bezpečnosti letectva.

FI: Laki yksityisistä turvallisuukspalveluista 282/2002 (zákon o súkromných bezpečnostných službách).

LT: Zákon o bezpečnosti osôb a majetku z 8. júla 2004, č. IX-2327.

LV: Zákon o strážnych bezpečnostných službách (oddiely 6, 7, 14).

PL: Zákon z 22. augusta 1997 o ochrane osôb a majetku (Zbierka zákonov z roku 2016, čiastka 1432 v znení zmien).

PT: Zákon č. 34/2013 a
výnos č. 273/2013.

SI: Zakon o zasebnem varovanju (zákon o súkromnej bezpečnosti).

b) Pátracie služby (CPC 87301)

EÚ s výnimkou AT a SE: Poskytovanie pátracích služieb.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V LT a PT: Pátracie služby sú monopolom vyhradeným pre štát.

Výhrada č. 10 – Služby pre podniky – iné služby pre podniky

Odvetvie:	Služby pre podniky – iné služby pre podniky (prekladateľské a tlmočnicke služby, rozmnožovacie a kopírovacie služby, služby súvisiace s distribúciou energie a služby súvisiace s výrobou)
Klasifikácia odvetvia:	CPC 87905, 87904, 884, 887
Typ výhrady:	Prístup na trh Národné zaobchádzanie Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod
Oddiel:	Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Prekladateľské a tlmočnicke služby (CPC 87905)

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **HR**: Cezhraničné poskytovanie prekladateľských a tlmočnických služieb pre úradné dokumenty.

b) Rozmnožovacie a kopírovacie služby (CPC 87904)

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **HU**: Vyžadovať usadenia sa na účely poskytovania rozmnožovacích a kopírovacích služieb.

c) Služby súvisiace s distribúciou energie a služby súvisiace s výrobou (časť CPC 884, 887 okrem poradenských a konzultačných služieb)

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **HU**: Služby súvisiace s distribúciou energie a cezhraničné poskytovanie služieb súvisiacich s výrobou, s výnimkou poradenských a konzultačných služieb týkajúcich sa týchto odvetví.

d) Údržbu a opravu plavidiel, zariadení železničnej dopravy, lietadiel a ich častí (časť CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868)

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **EÚ** s výnimkou **DE**, **EE** a **HU**: Vyžadovať usadenia sa alebo fyzickú prítomnosť na jej území a zakázať cezhraničné poskytovania služieb údržby a opravy dopravných zariadení z miesta mimo jej územia.

V EÚ s výnimkou **CZ, EE, HU, LU** a **SK**: Vyžadovať usadenia sa alebo fyzickú prítomnosť na jej území a zakázať cezhraničné poskytovanie služieb údržby a opravy plavidiel vnútrozemskej vodnej dopravy z miesta mimo jej územia.

V EÚ s výnimkou **EE, HU** a **LV**: Vyžadovať usadenia sa alebo fyzickú prítomnosť na jej území a zakázať cezhraničné poskytovania služieb údržby a opravy námorných plavidiel z miesta mimo jej územia.

V EÚ s výnimkou **AT, EE, HU, LV** a **PL**: Vyžadovať usadenia sa alebo fyzickú prítomnosť na jej území a zakázať cezhraničné poskytovanie služieb údržby a opravy lietadiel a ich častí z miesta mimo jej územia (časť CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868).

V EÚ: Len uznané organizácie, ktorým bolo udelené povolenie v Európskej únii, môžu vykonávať zákonom predpísané prehliadky a osvedčovanie lodí v mene členských štátov Európskej únie. Môže sa vyžadovať usadenie sa.

Existujúce opatrenia:

EÚ: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 391/2009 z 23. apríla 2009 o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí

e) Iné služby pre podniky týkajúce sa letectva

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod
a cezhraničný obchod so službami – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod:

EÚ: Poskytovanie rozdielneho zaobchádzania tretej krajine podľa existujúcich alebo budúcich dvojstranných dohôd týkajúcich sa týchto služieb:

- i) predaj a marketing služieb leteckej dopravy;
- ii) služby počítačového rezervačného systému;
- iii) údržba a oprava lietadiel a ich častí alebo
- iv) prenájom alebo lízing lietadiel bez posádky

Výhrada č. 11 – Telekomunikácie

Odvetvie: Telekomunikačné služby

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať opatrenia, pokiaľ ide o služby prenosu vysielania. Televízne a rozhlasové vysielanie sa definuje ako neprerušovaný tok prenosu, ktorý je potrebný na distribúciu signálu rozhlasového a televízneho vysielania pre širokú verejnosť, ale nezahŕňa pomocné prepojenia medzi prevádzkovateľmi.

Výhrada č. 12 – Stavebníctvo

Odvetvie: Služby v oblasti stavebníctva

Klasifikácia odvetvia: CPC 51

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

V **LT**: Právo pripraviť projektovú dokumentáciu pre stavby s výnimočným významom sa udeľuje len projektantským kanceláriám registrovaným v Litve alebo zahraničným projektantským kanceláriám schváleným inštitúciou, ktorá je na to oprávnená vládou. Právo vykonávať technické činnosti v hlavných stavebných oblastiach možno udeliť osobe, ktorá nie je občanom Litvy, pokiaľ bola táto osoba schválená inštitúciou, ktorá je na to oprávnená vládou.

Výhrada č. 13 – Distribučné služby

Odvetvie: Distribučné služby

Klasifikácia odvetvia: CPC 62117, 62251, 8929, časť 62112, 62226, 63107

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Vrcholový manažment a predstavenstvo

Zákaz výkonnostných požiadaviek

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Distribúciu liekov

V **BG**: Cezhraničná veľkoobchodná distribúcia liekov (CPC 62251).

Vo **FI**: Distribúcia farmaceutických výrobkov (CPC 62117, 62251, 8929).

Existujúce opatrenia:

BG: Zákon o liekoch v humánnej medicíne.

FI: Lääkelaki (zákon o liekoch) (395/1987).

b) Distribúciu alkoholických nápojov

Vo **FI**: Distribúcia alkoholických nápojov (časť CPC 62112, 62226, 63107, 8929).

Existujúce opatrenia:

FI: Alkoholilaki (zákon o alkoholických nápojoch) (1143/1994).

c) Inú distribúciu (časť CPC 621, CPC 62228, CPC 62251, CPC 62271, časť CPC 62272, CPC 62276, CPC 63108, časť CPC 6329)

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BG**: Veľkoobchodná distribúcia chemických výrobkov, drahých kovov a drahokamov, liečebných látok, medicínskych produktov a predmetov na použitie v lekárstve; tabaku a tabakových výrobkov a alkoholických výrobkov.

Bulharsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať opatrenia, pokiaľ ide o služby komoditných maklérov.

Existujúce opatrenia:

V **BG**: Zákon o liekoch v humánnej medicíne,

zákon o veterinárnej činnosti,

zákon o zákaze chemických zbraní a kontrole toxických chemických látok a ich prekurzorov,

zákon o tabaku a tabakových výrobkoch,

zákon o spotrebnej dani a colných skladoch a

zákon o víne a liehovinách.

Výhrada č. 14 – Vzdelávacie služby

Odvetvie: Vzdelávacie služby

Klasifikácia odvetvia: CPC 92

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Vrcholový manažment a predstavenstvo

Zákaz výkonnostných požiadaviek

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

EÚ: Všetky vzdelávacie služby, ktoré sú financované z verejných zdrojov alebo ktoré dostávajú štátnu podporu v akejkoľvek forme, a preto sa nepovažujú za služby financované zo súkromných zdrojov. Ak je povolené poskytovanie vzdelávacích služieb financovaných zo súkromných zdrojov zahraničnými poskytovateľmi, môže účasť súkromných prevádzkovateľov v systéme vzdelávania podliehať koncesii udeľovanej na nediskriminačnom základe.

EÚ s výnimkou **CZ, NL, SE** a **SK**: Pokiaľ ide o poskytovanie iných vzdelávacích služieb financovaných zo súkromných zdrojov, t. j. okrem služieb, ktoré sú zatriedené ako služby základného, sekundárneho, vysokoškolského vzdelávania a vzdelávania dospelých (CPC 92).

V **BG, IT** a **SI**: Obmedziť cezhraničné poskytovanie služieb základného vzdelávania financovaných zo súkromných zdrojov (CPC 921).

V **BG** a **IT**: Obmedziť cezhraničné poskytovanie služieb sekundárneho vzdelávania financovaných zo súkromných zdrojov (CPC 922).

V **AT**: Obmedziť cezhraničné poskytovanie služieb vzdelávania dospelých prostredníctvom rozhlasového alebo televízneho vysielania financovaných zo súkromných zdrojov (CPC 924).

V **CY, FI, MT** a **RO**: Poskytovanie služieb základného a sekundárneho vzdelávania a vzdelávania dospelých financovaných zo súkromných zdrojov (CPC 921, 922, 924).

V **AT, BG, CY, FI, MT** a **RO**: Poskytovanie služieb vysokoškolského vzdelávania financovaných zo súkromných zdrojov (CPC 923)

V **CZ** a **SK**: Väčšina členov predstavenstva subjektu poskytujúceho vzdelávacie služby financované zo súkromných zdrojov musí mať štátnu príslušnosť dotknutej krajiny (CPC 921, 922, 923, v prípade SK iné ako 92310, 924).

V **SI**: Väčšina členov predstavenstva subjektu poskytujúceho služby sekundárneho alebo vysokoškolského vzdelávania financované zo súkromných zdrojov musí byť štátnymi príslušníkmi Slovenskej republiky (CPC 922, 923).

V **SE**: Poskytovatelia vzdelávacích služieb, ktorých na účely poskytovania vzdelávania schvaľujú verejné orgány. Táto výhrada sa uplatňuje na poskytovateľov služieb vzdelávania financovaných zo súkromných zdrojov s určitou formou štátnej podpory, okrem iného, poskytovateľov služieb vzdelávania uznaných štátom, poskytovateľov služieb vzdelávania pod dohľadom štátu alebo vzdelávania, ktoré oprávňuje na získanie podpory na štúdium (CPC 92).

V **SK** Pobyt v EHP sa vyžaduje v prípade poskytovateľov všetkých služieb vzdelávania financovaných zo súkromných zdrojov iných ako služby postsekundárneho technického a odborného vzdelávania. Môže sa použiť test hospodárskych potrieb a miestne orgány môžu obmedziť počet zriaďovaných škôl (CPC 921, 922, 923 iné ako 92310, 924).

Existujúce opatrenia:

BG: Zákon o verejnom vzdelávaní, článok 12,
zákon o vysokoškolskom vzdelávaní, odsek 4 dopĺňujúcich ustanovení a
zákon o odbornom vzdelávaní a odbornej príprave, článok 22.

FI: Perusopetuslaki (zákon o základnom vzdelávaní) (628/1998),
Lukiolaki (zákon o všeobecných vyšších stredných školách) (629/1998),
Laki ammatillisesta koulutuksesta (zákon o odbornej príprave a vzdelávaní) (630/1998),
Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (zákon o odbornom vzdelávaní dospelých) (631/1998),
Ammattikorkeakoululaki (zákon o technických univerzitách) (351/2003) a
Yliopistolaki (zákon o univerzitách) (558/2009).

IT: Kráľovský dekrét č. 1592/1933 (zákon o sekundárnom vzdelávaní),
zákon č. 243/1991 (príležitostné verejné príspevky súkromným univerzitám),
uznesenie č. 20/2003 komisie CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema
universitario) a
dekrét prezidenta republiky č. 25/1998.

SK: Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní,
zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, § 2, 47, 49a a
zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve, § 16.

Výhrada č. 15 – Environmentálne služby

Odvetvie: Environmentálne služby: nakladanie s odpadom a obhospodarovanie pôdy

Klasifikácia odvetvia: CPC 9401, 9402, 9403, 94060

Typ výhrady: Prístup na trh

Oddiel: Cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

V DE: Poskytovanie služieb nakladania s odpadom iných ako poradenských služieb a pokiaľ ide o služby týkajúce sa ochrany pôdy a nakladania s kontaminovanou pôdou iné ako poradenské služby.

Výhrada č. 16 – Finančné služby

Odvetvie: Finančné služby

Klasifikácia odvetvia: Prístup na trh
Národné zaobchádzanie
Vrcholový manažment a predstavenstvo

Typ výhrady:

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Všetky finančné služby

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

EÚ: Vyžadovať od finančnej inštitúcie, okrem pobočky, pri usadení v členskom štáte EÚ prijatie osobitnej právnej formy, a to na nediskriminačnom základe.

b) Poist'ovacie služby a služby súvisiace s poistením

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ s výnimkou **CY**, **LV**, **LT**, **MT** a **PL**: Na poskytovanie poist'ovacích služieb a služieb súvisiacich s poistením okrem:

- i) služieb priameho poistenia (vrátane spolupoistenia) a sprostredkovania priameho poistenia pre poistenie rizík spojených s:
 - námornou dopravou, komerčným letectvom, vypúšťaním strojov do vesmíru a dopravou nákladu do vesmíru (vrátane družíc), pričom takéto poistenie pokrýva jednotlivé alebo všetky tieto položky: prepravovaný tovar, dopravný prostriedok prepravujúci tovar a akúkoľvek súvisiacu zodpovednosť a
 - tovarom v medzinárodnom tranzite;
- ii) zaistenia a retrocesie a
- iii) pomocných služieb súvisiacich s poistením

V **BG**: Zahraničné poisťovne nemôžu priamo upisovať poistenie prepravy tovaru, poistenie motorových vozidiel ako takých a poistenie zodpovednosti týkajúcej sa rizík v Bulharskej republike.

V **CY**: Na poskytovanie poisťovacích služieb a služieb súvisiacich s poistením okrem:

i) služieb priameho poistenia (vrátane spolupoistenia) pre poistenie rizík spojených s:

- námornou dopravou, komerčným letectvom, vypúšťaním strojov do vesmíru a dopravou nákladu do vesmíru (vrátane družíc), pričom takéto poistenie pokrýva jednotlivé alebo všetky tieto položky: prepravovaný tovar, dopravný prostriedok prepravujúci tovar a akúkoľvek súvisiacu zodpovednosť a
- tovarom v medzinárodnom tranzite;

ii) sprostredkovania poistenia;

iii) zaistenia a retrocesie a

iv) pomocných služieb súvisiacich s poistením.

Vo **FR**: Poisťovanie rizík týkajúcich sa pozemnej dopravy môžu vykonávať iba poisťovne usadené v Európskej únii.

Existujúce opatrenia:

FR: Článok L 310-10 du code des assurances

V **IT** Poistenie prepravy tovaru, poistenie vozidiel ako takých a poistenie zodpovednosti v súvislosti s rizikami v Taliansku môžu upisovať iba poisťovne usadené v Európskej únii, s výnimkou medzinárodnej dopravy, ktorej súčasťou je dovoz do Talianska.

Existujúce opatrenia:

IT: Článok 29 zákona o súkromnom poistení (legislatívne nariadenie č. 209 zo 7. septembra 2005).

V **IT** Vyžadovať usadenie sa a zakázať cezhraničné poskytovanie služieb aktuárov.

Existujúce opatrenia:

IT: Zákon č. 194/1942 o povolání aktúára.

V **MT**, **LT** a **LV**: Na poskytovanie poisťovacích služieb a služieb súvisiacich s poistením okrem:

- i) služieb priameho poistenia (vrátane spolupoistenia) pre poistenie rizík spojených s:
 - námornou dopravou, komerčným letectvom, vypúšťaním strojov do vesmíru a dopravou nákladu do vesmíru (vrátane družíc), pričom takéto poistenie pokrýva jednotlivé alebo všetky tieto položky: prepravovaný tovar, dopravný prostriedok prepravujúci tovar a akúkoľvek súvisiacu zodpovednosť a
 - tovarom v medzinárodnom tranzite;
- ii) zaistenia a retrocesie a
- iii) pomocných služieb súvisiacich s poistením.

V **PL**: Na poskytovanie poisťovacích služieb a služieb súvisiacich s poistením okrem:

- i) služieb priameho poistenia (vrátane spolupoistenia) pre poistenie rizík spojených s tovarom v medzinárodnom obchode a
- ii) zaistenia a retrocesie rizík súvisiacich s tovarom v medzinárodnom obchode.

V **PT**: Poistenie leteckej a námornej dopravy vzťahujúce sa na tovar, lietadlo, trup lode a zodpovednosť za škodu môžu uzatvárať len firmy usadené v Európskej únii.

Len osoby alebo spoločnosti usadené v Európskej únii môžu v Portugalsku pôsobiť ako sprostredkovatelia takéhoto poistenia.

Existujúce opatrenia:

PT: Článok 7 zákonného dekrétu 94-B/98 a
článok 7 zákonného dekrétu 144/2006.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **DE**: Ak zahraničná poisťovňa zriadila pobočku v Nemecku, môže v Nemecku uzatvárať poisťné zmluvy týkajúce sa medzinárodnej dopravy iba prostredníctvom tejto pobočky usadenej v Nemecku.

Existujúce opatrenia:

DE: § 43 Abs. 2 Luftverkehrsgesetz (LuftVG) a
§ 105 Abs. 1 Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO).

V **ES**: Na výkon povolania aktuára sa vyžaduje trvalý pobyt alebo dva roky skúseností.

V **HU**: Poskytovanie priameho poistenia na území Maďarska poisťovňami, ktoré nie sú usadené v Európskej únii, je povolené len prostredníctvom pobočiek registrovaných v Maďarsku.

Existujúce opatrenia:

HU: Zákon LX z roku 2003

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FI**: Poskytovanie služieb poisťných maklérov je podmienené stálym miestom podnikania v Európskej únii.

Služby priameho poistenia vrátane spolupoistenia môžu ponúkať len poisťovatelia, ktorí majú svoje ústredie v Európskej únii alebo pobočku vo Fínsku.

Aspoň polovica členov predstavenstva a dozornej rady a výkonný riaditeľ poisťovne poskytujúcej zákonné dôchodkové poistenie musia mať miesto trvalého pobytu v EHP, pokiaľ príslušné orgány neudelili výnimku. Zahraniční poisťovatelia nemôžu vo Fínsku získať licenciu ako pobočka na poskytovanie zákonného dôchodkového poistenia. Aspoň jeden audítor musí mať trvalý pobyt v EHP.

V prípade ostatných poisťovní musí mať aspoň jeden člen dozornej rady a predstavenstva a výkonný riaditeľ pobyt v EHP. Aspoň jeden audítor musí mať trvalý pobyt v EHP.

Generálny zástupca poisťovne z Japonska musí mať trvalý pobyt vo Fínsku, pokiaľ táto spoločnosť nemá svoje ústredie v Európskej únii.

Existujúce opatrenia:

FI: Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (zákon o zahraničných poisťovniach) (398/1995),

Vakuutusyhtiölaki (zákon o poisťovniach) (521/2008),

Laki vakuutusedustuksesta (Zákon o sprostredkovaní poistenia) (570/2005) a

Laki työeläkevakuutusyhtiöistä (zákon o spoločnostiach poskytujúcich zákonné dôchodkové poistenie) (354/1997).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **SK** Zahraniční štátni príslušníci môžu založiť poisťovňu vo forme akciovej spoločnosti alebo vykonávať poisťovaciu činnosť prostredníctvom svojich pobočiek so sídlom v Slovenskej republike. Povolenie v oboch prípadoch podlieha posúdeniu orgánu dohľadu.

Existujúce opatrenia:

SK: Zákon č. 39/2015 o poisťovníctve.

c) Bankové a iné finančné služby

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V EÚ: Iba firmy so sídlom v Európskej únii môžu pôsobiť ako depozitári aktív investičných fondov. Na výkon činnosti správy spoločných fondov vrátane podielových fondov a, ak je to povolené v rámci vnútroštátnych právnych predpisov, investičných spoločností sa vyžaduje zriadenie špecializovanej správcovskej spoločnosti, ktorá má svoje ústredie a sídlo v tom istom členskom štáte Európskej únie.

Existujúce opatrenia:

EÚ: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), zmenená smernicami: 2010/78/EÚ, 2011/61/EÚ, 2013/14/EÚ a 2014/91/EÚ a Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov, zmenená smernicou 2013/14/EÚ.

SK: Investičné služby môžu v Slovenskej republike poskytovať správcovské spoločnosti, ktoré majú právnu formu akciových spoločností so zákonom stanoveným vlastným kapitálom (nemôže ísť o pobočky).

Existujúce opatrenia:

SK: Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **EE:** Na prijímanie vkladov sa vyžaduje povolenie od estónskeho úradu pre finančný dohľad a zápis do obchodného registra podľa estónskeho práva vo forme akciovej spoločnosti, dcérskej spoločnosti alebo pobočky.

Existujúce opatrenia:

EE: Krediidiasutuste seadus (zákon o úverových inštitúciách) § 206 a §21.

Vo **FI:** Aspoň jeden zo zakladateľov, členov predstavenstva, dozornej rady, výkonný riaditeľ poskytovateľov bankových služieb a osoba oprávnená podpisovať v mene úverovej inštitúcie musia mať trvalý pobyt v EHP. Aspoň jeden audítor musí mať trvalý pobyt v EHP. Na platobné služby sa môže vyžadovať miesto pobytu alebo bydlisko vo Fínsku.

Existujúce opatrenia:

FI: Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista (zákon o komerčných bankách a iných úverových inštitúciách s právnou formou akciovej spoločnosti) (1501/2001),

Säästöpankkilaki (1502/2001) (zákon o sporiteľniach),

Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista (1504/2001) (zákon o družstevných bankách a iných úverových inštitúciách s právnou formou družstevnej banky),

Laki hypoteekkiyhdistyksistä (936/1978) (zákon o hypotekárnych bankách),

Maksulaitoslaki (297/2010) (zákon o platobných inštitúciách),

Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010) (zákon o prevádzke zahraničnej platobnej inštitúcie vo Fínsku) a

Laki luottolaitostoiminnasta (zákon o úverových inštitúciách) (121/2007).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V IT Služby „consulenti finanziari“ (finančný konzultant).

Existujúce opatrenia:

IT: Články 91 – 111 nariadenia Consob o sprostredkovateľoch (č. 16190 z 29. októbra 2007).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V LT: Iba banky so sídlom alebo pobočkou v Litve, ktoré sú oprávnené poskytovať investičné služby v EHP, môžu pôsobiť ako depozitári aktív dôchodkových fondov. Aspoň jeden člen vedenia správnej rady banky musí ovládať litovský jazyk a mať trvalý pobyt v Litve.

Existujúce opatrenia:

LT: Zákon o bankách Litovskej republiky z 30. marca 2004 č. IX-2085,
zákon o podnikoch kolektívneho investovania Litovskej republiky zo 4. júla 2003 č. IX-1709
a
zákon o doplnkovom dobrovoľnom dôchodkovom zabezpečení Litovskej republiky z 3. júna
1999 č. VIII-1212.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ s výnimkou **BE, CY, EE, LT, LV, MT, RO** a **SI**: Na poskytovanie bankových a iných
finančných služieb okrem:

- i) poskytovania a prenosu finančných informácií a spracúvania finančných údajov
a súvisiaceho softvéru poskytovateľmi iných finančných služieb a
- ii) poradenských a iných pomocných finančných služieb spojených s bankovými a inými
finančnými službami, ako sú opísané vo vymedzení bankových a iných finančných
služieb (okrem poistenia) v oddiele E pododdiele 5 článku 8.59 písm. a) bode ii), ale nie
sprostredkovania opísaného v uvedenom bode.

V **BE**: Na poskytovanie bankových a iných finančných služieb okrem poskytovania a prenosu finančných informácií a spracúvania finančných údajov a súvisiaceho softvéru poskytovateľmi iných finančných služieb.

V **CY**: Na poskytovanie bankových a iných finančných služieb okrem:

- i) obchodovanie s prevoditeľnými cennými papiermi na vlastný účet alebo na účet zákazníkov, buď na burze, mimoburzovom trhu alebo iným spôsobom;
- ii) poskytovania a prenosu finančných informácií a spracúvania finančných údajov a súvisiaceho softvéru poskytovateľmi iných finančných služieb a
- iii) poradenských a iných pomocných finančných služieb spojených s bankovými a inými finančnými službami, ako sú opísané vo vymedzení bankových a iných finančných služieb (okrem poistenia) v oddiele E pododdiele 5 článku 8.59 písm. a) bode ii), ale nie sprostredkovania opísaného v uvedenom bode.

V **EE** a **LT**: Na poskytovanie bankových a iných finančných služieb okrem:

- i) prijímania vkladov;

- ii) pôžičiek všetkých druhov;
- iii) finančného lízingu;
- iv) všetkých služieb týkajúce sa platieb a peňažných prevodov; záruk a záväzkov;
- v) obchodovania na vlastný účet alebo na účet zákazníkov, buď na burze, alebo mimoburzovom trhu;
- vi) účasti na emisiách všetkých druhov cenných papierov vrátane upisovania a umiestňovania v úlohe prostredníka (či už verejne alebo súkromne) a poskytovania služieb súvisiacich s takýmito emisiami;
- vii) sprostredkovania na peňažnom trhu;
- viii) správy aktív, ako je správa hotovosti alebo portfólia, všetkých foriem správy kolektívneho investovania, správcovských, depozitných a zvereneckých služieb;
- ix) zúčtovania a clearingových služieb v oblasti finančných aktív vrátane cenných papierov, derivátov a iných prevoditeľných nástrojov;

- x) poskytovania a prenosu finančných informácií a spracúvania finančných údajov a súvisiaceho softvéru a
- xi) poradenských a iných pomocných finančných služieb spojených s bankovými a inými finančnými službami, ako sú opísané vo vymedzení bankových a iných finančných služieb (okrem poistenia) v oddiele E pododdiele 5 článku 8.59 písm. a) bode ii), ale nie sprostredkovania opísaného v uvedenom bode.

V LV: Na poskytovanie bankových a iných finančných služieb okrem:

- i) účasti na emisiách všetkých druhov cenných papierov vrátane upisovania a umiestňovania v úlohe prostredníka (či už verejne alebo súkromne) a poskytovania služieb súvisiacich s takýmito emisiami;
- ii) poskytovania a prenosu finančných informácií a spracúvania finančných údajov a súvisiaceho softvéru poskytovateľmi iných finančných služieb a
- iii) poradenských a iných pomocných finančných služieb spojených s bankovými a inými finančnými službami, ako sú opísané vo vymedzení bankových a iných finančných služieb (okrem poistenia) v oddiele E pododdiele 5 článku 8.59 písm. a) bode ii), ale nie sprostredkovania opísaného v uvedenom bode.

V **MT**: Na poskytovanie bankových a iných finančných služieb okrem:

- i) prijímania vkladov;
- ii) pôžičiek všetkých druhov;
- iii) poskytovania a prenosu finančných informácií a spracúvania finančných údajov a súvisiaceho softvéru poskytovateľmi iných finančných služieb a
- iv) poradenských a iných pomocných finančných služieb spojených s bankovými a inými finančnými službami, ako sú opísané vo vymedzení bankových a iných finančných služieb (okrem poistenia) v oddiele E pododdiele 5 článku 8.59 písm. a) bode ii), ale nie sprostredkovania opísaného v uvedenom bode.

V **RO**: Na poskytovanie bankových a iných finančných služieb okrem:

- i) prijímania vkladov;
- ii) pôžičiek všetkých druhov;

- iii) záruk a záväzkov;
- iv) sprostredkovania na peňažnom trhu;
- v) poskytovania a prenosu finančných informácií a spracúvania finančných údajov a súvisiaceho softvéru a
- vi) poradenských a iných pomocných finančných služieb spojených s bankovými a inými finančnými službami, ako sú opísané vo vymedzení bankových a iných finančných služieb (okrem poistenia) v oddiele E pododdiele 5 článku 8.59 písm. a) bode ii), ale nie sprostredkovania opísaného v uvedenom bode.

V **SI**: Na poskytovanie bankových a iných finančných služieb okrem:

- i) pôžičiek všetkých druhov;
- ii) prijímania záruk a záväzkov od zahraničných úverových inštitúcií domácimi právnickými osobami a výhradnými vlastníkmi;
- iii) poskytovania a prenosu finančných informácií a spracúvania finančných údajov a súvisiaceho softvéru poskytovateľmi iných finančných služieb a
- iv) poradenských a iných pomocných finančných služieb spojených s bankovými a inými finančnými službami, ako sú opísané vo vymedzení bankových a iných finančných služieb (okrem poistenia) v oddiele E pododdiele 5 článku 8.59 písm. a) bode ii), ale nie sprostredkovania opísaného v uvedenom bode.

Výhrada č. 17 – Služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby

Odvetvie:	Služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby
Klasifikácia odvetvia:	CPC 93, 931, iné ako 9312, časť 93191, 9311, 93192, 93193, 93199
Typ výhrady:	Prístup na trh Národné zaobchádzanie Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod Vrcholový manažment a predstavenstvo Zákaz výkonnostných požiadaviek
Oddiel:	Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

- a) **Služby zdravotnej starostlivosti – nemocničné služby, ambulantné služby a ústavné služby zdravotnej starostlivosti (CPC 93, 931, iné ako 9312, časť 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)**

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zákaz výkonnostných požiadaviek, vrcholový manažment a predstavenstvo:

EÚ: Na poskytovanie všetkých služieb zdravotnej starostlivosti, ktoré sú financované z verejných zdrojov alebo ktoré dostávajú štátnu podporu v akejkoľvek forme, a preto sa nepovažujú za služby financované zo súkromných zdrojov.

EÚ: Na poskytovanie všetkých služieb zdravotnej starostlivosti financovaných zo súkromných zdrojov okrem nemocničných služieb, ambulantných služieb a ústavných služieb zdravotnej starostlivosti iných ako nemocničné služby financovaných zo súkromných zdrojov. Účasť súkromných prevádzkovateľov v sieti služieb zdravotnej starostlivosti financovanej zo súkromných zdrojov môže podliehať koncesii udeľovanej na nediskriminačnom základe. Môže sa použiť test hospodárskych potrieb. Hlavné kritériá: počet existujúcich subjektov a vplyv na ne, dopravná infraštruktúra, hustota obyvateľstva, geografické rozloženie a tvorba nových pracovných miest.

Táto výhrada sa nevzťahuje na poskytovanie všetkých odborných služieb súvisiacich so zdravím vrátane služieb poskytovaných odborníkmi, ako sú napríklad lekári, zubní lekári, pôrodné asistentky, zdravotné sestry, fyzioterapeuti, paramedici a psychológovia, na ktoré sa vzťahujú iné výhrady (CPC 931, iné ako 9312, časť 93191).

V **AT, PL a SI**: Poskytovanie ambulantných služieb financovaných zo súkromných zdrojov (CPC 93192).

V **BE a UK**: Usadenie sa, pokiaľ ide o ambulantné služby a ústavné služby zdravotnej starostlivosti iné ako nemocničné služby financované zo súkromných zdrojov (CPC 93192, 93193).

V **BG, CY, CZ, FI, MT a SK**: Poskytovanie nemocničných služieb, ambulantných služieb a ústavných služieb zdravotnej starostlivosti iných ako nemocničné služby financovaných zo súkromných zdrojov (CPC 9311, 93192, 93193).

Vo **FI**: Poskytovanie iných služieb zdravotnej starostlivosti (CPC 93199).

Existujúce opatrenia:

CZ: Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotných službách a podmienkach ich poskytovania.

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (zákon o súkromnej zdravotnej starostlivosti) (152/1990).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek:

V **DE**: Poskytovanie systému sociálneho zabezpečenia Nemecka, pričom služby môžu byť poskytované rôznymi spoločnosťami alebo subjektmi v rámci hospodárskej súťaže a nepovažujú sa preto za „služby poskytované výhradne pri výkone vládnej moci“. Poskytnúť lepšie zaobchádzanie v rámci dvojstrannej obchodnej dohody, pokiaľ ide o poskytovanie služieb zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb (CPC 93).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **DE**: Vlastníctvo nemocníc financovaných zo súkromných zdrojov, ktoré prevádzkuje nemecká armáda.

Znárodniť iné kľúčové nemocnice financované zo súkromných zdrojov (CPC 93110).

Vo **FR**: Poskytovanie služieb laboratórnej analýzy a skúšok financovaných zo súkromných zdrojov.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FR**: Poskytovanie služieb laboratórnej analýzy a skúšok financovaných zo súkromných zdrojov (časť CPC 9311).

Existujúce opatrenia:

FR: Article L 6213-1 à 6213-6 du Code de la Santé Publique.

b) Služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby vrátane dôchodkového poistenia

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ s výnimkou **HU**: Vyžadovať usadenie sa alebo fyzickú prítomnosť poskytovateľov na svojom území a obmedziť cezhraničné poskytovanie sociálnych služieb z miesta mimo jej územia, ako aj činnosti alebo služby tvoriace súčasť plánu verejného dôchodkového zabezpečenia alebo zákonného systému sociálneho zabezpečenia. Táto výhrada sa nevzťahuje na poskytovanie všetkých odborných služieb súvisiacich so zdravím vrátane služieb poskytovaných odborníkmi, ako sú napríklad lekári, zubní lekári, pôrodné asistentky, zdravotné sestry, fyzioterapeuti, paramedici a psychológovia, na ktoré sa vzťahujú iné výhrady (CPC 931, iné ako 9312, časť 93191).

V HU: Cezhraničné poskytovanie všetkých nemocničných služieb, ambulantných služieb a ústavných služieb zdravotnej starostlivosti iných ako nemocničné služby, ktoré sú financované z verejných zdrojov, z miesta mimo jeho územia (CPC 9311, 93192, 93193).

c) Sociálne služby vrátane dôchodkového poistenia

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek:

EÚ: Poskytovanie všetkých sociálnych služieb, ktoré sú financované z verejných zdrojov alebo ktoré dostávajú štátnu podporu v akejkoľvek forme, a preto sa nepovažujú za služby financované zo súkromných zdrojov, a činnosti alebo služby tvoriace súčasť plánu verejného dôchodkového zabezpečenia alebo zákonného systému sociálneho zabezpečenia. Účasť súkromných prevádzkovateľov v sieti sociálnych služieb financovanej zo súkromných zdrojov môže podliehať koncesii udeľovanej na nediskriminačnom základe. Môže sa použiť test hospodárskych potrieb. Hlavné kritériá: počet existujúcich subjektov a vplyv na ne, dopravná infraštruktúra, hustota obyvateľstva, geografické rozloženie a tvorba nových pracovných miest.

V BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, PT a UK: Poskytovanie sociálnych služieb financovaných zo súkromných zdrojov, okrem služieb týkajúcich sa ozdravovní a zotavovní a domovov dôchodcov.

V CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK a SI: Poskytovanie sociálnych služieb financovaných zo súkromných zdrojov.

V **DE**: Systém sociálneho zabezpečenia Nemecka, v rámci ktorého môžu služby poskytovať rôzne spoločnosti alebo subjekty využívajúce prvky hospodárskej súťaže, a preto nemusia zodpovedať vymedzeniu „služieb poskytovaných výhradne pri výkone vládnej moci“.

Existujúce opatrenia:

FI: Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (zákon o súkromných sociálnych službách) (922/2011).

IE: Zákon o zdravotnej starostlivosti z roku 2004 (S. 39) a zákon o zdravotnej starostlivosti z roku 1970 (v znení zmien – S.61A).

IT: Zákon č. 833/1978 o zariadeniach systému verejného zdravotníctva, legislatívne nariadenie č. 502/1992 o organizácii a pravidlách týkajúcich sa oblasti zdravia a zákon č. 328/2000 o reforme sociálnych služieb.

Výhrada č. 18 – Cestovný ruch a služby spojené s cestovaním

Odvetvie: Služby sprievodcov cestovného ruchu, služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby

Klasifikácia odvetvia: CPC 7472

Typ výhrady: Národné zaobchádzanie
Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – národné zaobchádzanie:

Vo **FR**: Vyžadovať štátnu príslušnosť členského štátu EÚ na poskytovanie služieb sprievodcov cestovného ruchu na svojom území.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod a cezhraničný obchod so službami – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod:

V **LT**: Pokiaľ Japonsko povolí štátnym príslušníkom Litvy poskytovať služby sprievodcov cestovného ruchu, Litva povolí štátnym príslušníkom Japonska poskytovať služby sprievodcov cestovného ruchu za tých istých podmienok.

Výhrada č. 19 – Rekreačné, kultúrne a športové služby

Odvetvie: Rekreačné, kultúrne a športové služby

Klasifikácia odvetvia: CPC 962, 963, 9619, 964

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Vrcholový manažment a predstavenstvo

Zákaz výkonnostných požiadaviek

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Služby knižníc, archívov, múzeí a iné kultúrne služby (CPC963)

EÚ s výnimkou AT a, pokiaľ ide o investície, v LT: Poskytovanie služieb knižníc, archívov, múzeí a iných kultúrnych služieb.

V AT a LT: Na účely usadenia sa môže vyžadovať licencia alebo koncesia.

b) Služby v oblasti zábavy, služby divadiel, hudobných skupín a cirkusov (CPC 9619, 964, iné ako 96492)

EÚ s výnimkou AT a SE: Cezhraničné poskytovanie služieb v oblasti zábavy vrátane služieb divadiel, hudobných skupín, cirkusov a diskoték).

V CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI a SK: Pokiaľ ide o poskytovanie služieb v oblasti zábavy vrátane služieb divadiel, hudobných skupín, cirkusov a diskoték.

V **BG**: Poskytovanie týchto služieb v oblasti zábavy: cirkusy, zábavné parky a iné zábavné zariadenia, zariadenia na spoločenské tance, diskotéky a služby učiteľov tanca a iné služby v oblasti zábavy.

V **EE**: Poskytovanie iných služieb v oblasti zábavy okrem služieb kín.

V **LT** a **LV**: Poskytovanie všetkých služieb v oblasti zábavy okrem služieb prevádzky kín.

V **CY**, **CZ**, **LV**, **PL**, **RO** a **SK**: Cezhraničné poskytovanie športových a iných rekreačných služieb.

c) Informačné a tlačové agentúry (CPC 962)

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FR**: Zahraničná účasť v existujúcich spoločnostiach, ktoré vydávajú publikácie vo francúzskom jazyku, nesmie presiahnuť 20 percent kapitálu alebo hlasovacích práv v spoločnosti. Usadenie sa japonských tlačových agentúr podlieha podmienkam stanoveným v domácich predpisoch. Zakladanie tlačových agentúr zahraničnými investormi je podmienené reciprocitou.

Existujúce opatrenia:

FR: Ordonnance no 45-2646 du 2 novembre 1945 portant réglementation provisoire des agences de presse a

Loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **HU:** Na poskytovanie služieb informačných a tlačových agentúr.

d) Služby súvisiace s hazardnými hrami a stávkovaním (CPC 96492)

EÚ s výnimkou **MT:** Poskytovanie hazardných hier, ktoré zahŕňajú uzatváranie peňažných stávk pri hrách založených na náhode, najmä lotérií, stieracích žrebov, služieb v oblasti hazardných hier poskytovaných v kasínach, herniach hazardných hier alebo zariadeniach s povolením, stávkových služieb, služieb bingo a služieb v oblasti hazardných hier prevádzkovaných charitatívnymi organizáciami alebo neziskovými organizáciami alebo v prospech charitatívnych organizácií alebo neziskových organizácií.

Táto výhrada sa nevzťahuje na hry závisiace od zručnosti, hracie prístroje, ktoré nevydávajú výhry alebo vydávajú výhry len formou bezplatných hier, a reklamné hry, ktorých výhradným účelom je podporiť predaj tovaru alebo služieb, na ktoré sa nevzťahuje toto vylúčenie.

Výhrada č. 20 – Dopravné služby a pomocné služby v doprave

Odvetvie: Dopravné služby

Typ výhrady: Prístup na trh

Národné zaobchádzanie

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

Zákaz výkonnostných požiadaviek

Vrcholový manažment a predstavenstvo

Oddiel: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Námornú dopravu – akúkoľvek inú obchodnú činnosť realizovaná z lode

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ: Štátna príslušnosť posádky námorného alebo nenámorného plavidla.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod, vrcholový manažment a predstavenstvo:

EÚ s výnimkou LV a MT: Na účely registrácie plavidla a prevádzkovania flotily pod národnou vlajkou štátu usadenia sa [všetky obchodné námorné činnosti realizované z námornej lode vrátane rybolovu, akvakultúry a služieb súvisiacich s rybolovom; medzinárodná osobná a nákladná doprava (CPC 721) a pomocné služby v námornej doprave].

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ: Pokiaľ ide o Japonsko, ak sa opatrením, ktoré prijme alebo o ktorom rozhodne Japonsko, obmedzí alebo zakáže prevádzkovateľom lodnej dopravy Európskej únie vstup do japonských prístavov alebo nakládka alebo vykládka nákladu v Japonsku.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **MT:** Existujú výlučné práva týkajúce sa námorného spojenia Malty s kontinentálnou Európou vedúce cez Taliansko (CPC 7213, 7214, časť 742, 745, časť 749).

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **SK** Zahraniční investori musia mať svoje sídlo v Slovenskej republike, aby sa mohli uchádzať o udelenie licencie, na základe ktorej môžu poskytovať služby (CPC 722).

b) Pomocné služby v námornej doprave

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ: Poskytovanie služieb lodivodov a prístaviska: V záujme väčšej istoty treba uviesť, že bez ohľadu na kritériá, ktoré sa môžu vzťahovať na registráciu lodí v členskom štáte Európskej únie, si Európska únia vyhradzuje právo vyžadovať, aby len plavidlá registrované vo vnútroštátnych registroch členských štátov Európskej únie mohli poskytovať služby lodivodov a prístaviska (CPC 7452).

EÚ s výnimkou LT a LV: Len plavidlá plaviace sa pod vlajkou členského štátu Európskej únie môžu poskytovať tlačné a vlečné služby (CPC 7214).

V LT: Len právnické osoby Litvy alebo právnické osoby členského štátu Európskej únie, ktoré majú v Litve pobočky, ktorým vydal osvedčenie Litovský úrad pre námornú bezpečnosť, môžu poskytovať služby lodivodov a prístaviska a tlačné a vlečné služby (CPC 7214).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **BE**: Služby manipulácie s nákladom smú poskytovať len akreditovaní pracovníci oprávnení na prácu v prístavných oblastiach stanovených v kráľovskom dekréte (CPC 741).

Existujúce opatrenia:

BE: Loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire;

Arrêté royal du 12 janvier 1973 instituant une Commission paritaire des ports et fixant sa dénomination et sa compétence;

Arrêté royal du 4 septembre 1985 portant agrément d'une organisation d'employeur (Anvers);

Arrêté royal du 29 janvier 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Gand);

Arrêté royal du 10 juillet 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Zeebrugge);

Arrêté royal du 1er mars 1989 portant agrément d'une organisation d'employeur (Ostende) a

Arrêté royal du 5 juillet 2004 relatif à la reconnaissance des ouvriers portuaires dans les zones portuaires tombant dans le champ d'application de la loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire, tel que modifié.

c) Vnútrozemskú vodnú dopravu a pomocné služby vo vnútrozemskej vodnej doprave

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod:

EÚ: Vnútrozemská vodná osobná a nákladná doprava (CPC 722) a pomocné služby vo vnútrozemskej vodnej doprave.

V záujme väčšej istoty treba uviesť, že táto výhrada sa vzťahuje aj na poskytovanie kabotážnej dopravy na vnútrozemských vodných cestách (CPC 722).

d) Železničnú dopravu a pomocné služby v železničnej doprave

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V EÚ: Železničná osobná a nákladná doprava (CPC 711).

Vo **FI**: Na cezhraničné poskytovanie železničnej dopravy. Pokiaľ ide o usadenie sa v oblasti služieb osobnej železničnej dopravy, v súčasnosti sa uplatňujú výlučné práva (udelené spoločnosti VR-Group Ltd, ktorej 100 % vlastníkom je štát) do roku 2017 v metropolitnej oblasti Helsiniek a v ostatných oblastiach do roku 2019; tieto práva môžu byť obnovené (CPC 7111, 7112).

V **LT**: Služby údržby a opravy zariadení železničnej dopravy podliehajú štátnemu monopolu (CPC 86764, 86769, časť 8868).

V **SE** (pokiaľ ide o prístup na trh): Údržba a oprava zariadení železničnej dopravy podlieha testu hospodárskych potrieb, ak má investor v úmysle zriadiť vlastnú terminálovú infraštruktúru. Hlavné kritériá: priestorové a kapacitné obmedzenia (CPC 86764, 86769, časť 8868).

Existujúce opatrenia:

FI: Rautatielaki (zákon o železniciach) (304/2011).

SE: Zákon o plánovaní a výstavbe (2010:900).

e) Cestnú dopravu (služby osobnej dopravy, nákladnej dopravy, medzinárodnej kamiónovej dopravy) a pomocné služby v cestnej doprave

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ:

- i) vyžadovať usadenie sa a obmedziť cezhraničné poskytovanie služieb cestnej dopravy (CPC 712);
- ii) obmedziť poskytovanie kabotáže v rámci členského štátu Európskej únie zahraničnými investormi usadenými v inom členskom štáte Európskej únie (CPC 712);
- iii) test hospodárskych potrieb sa môže použiť na taxi služby v Európskej únii na stanovenie počtu poskytovateľov služieb. Hlavné kritériá: miestny dopyt v súlade s ustanoveniami platných právnych predpisov (CPC 71221).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

V **BE**: Maximálny počet licencií môže byť stanovený právnymi predpismi (CPC 71221).

Existujúce opatrenia:

EÚ: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES;

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu na medzinárodný trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 561/2006.

V **IT** Test hospodárskych potrieb sa uplatňuje v prípade služieb limuzín. Hlavné kritériá: počet existujúcich subjektov a vplyv na ne, hustota obyvateľstva, geografické rozloženie, vplyv na dopravné podmienky a tvorba nových pracovných miest.

Test hospodárskych potrieb sa uplatňuje v prípade služieb medzimestskej autobusovej dopravy. Hlavné kritériá: počet existujúcich subjektov a vplyv na ne, hustota obyvateľstva, geografické rozloženie, vplyv na dopravné podmienky a tvorba nových pracovných miest.

Test hospodárskych potrieb sa uplatňuje v prípade služieb nákladnej dopravy. Hlavné kritériá: miestny dopyt (CPC 712).

Existujúce opatrenia:

IT: Legislatívne nariadenie č. 285/1992 (o cestnej premávke a následné zmeny), článok 85; legislatívne nariadenie č. 395/2000, článok 8 (o osobnej cestnej doprave); zákon č. 21/1992 (rámcový zákon o nepravidelnej verejnej osobnej cestnej doprave); zákon č. 218/2003, článok 1 (o osobnej doprave prostredníctvom prenajatých autobusov s vodičom) a zákon č. 151/1981 (rámcový zákon o verejnej miestnej doprave).

V **PT:** V prípade osobnej dopravy sa na poskytovanie služieb limuzín uplatňuje test hospodárskych potrieb. Hlavné kritériá: počet existujúcich subjektov a vplyv na ne, hustota obyvateľstva, geografické rozloženie, vplyv na dopravné podmienky a tvorba nových pracovných miest (CPC 712).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **LV**: V prípade služieb osobnej a nákladnej dopravy sa vyžaduje povolenie, ktoré sa neudeľuje vozidlám registrovaným v zahraničí. Usadené subjekty musia používať vnútroštátne registrované vozidlá (CPC 712).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BG**: V prípade osobnej a nákladnej dopravy možno výlučné práva a oprávnenia udeliť len štátnym príslušníkom členských štátov Európskej únie a právnickým osobám Európskej únie, ktoré majú ústredie v Európskej únii. Vyžaduje sa zápis do obchodného registra. Pre fyzické osoby platí podmienka štátnej príslušnosti členského štátu EÚ (CPC 712).

V **MT**: Služby verejnej autobusovej dopravy: Celá sieť podlieha koncesii, ktorá obsahuje zmluvu o záväzku služby vo verejnom záujme, na poskytovanie služieb v určitých sociálnych odvetviach (napríklad študenti a starší občania) (CPC 712).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FI**: Na poskytovanie služieb cestnej dopravy sa vyžaduje povolenie, ktoré sa neudeľuje vozidlám registrovaným v zahraničí (CPC 712).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FR**: Investorom z krajín mimo Európskej únie sa nepovoľuje poskytovať služby medzimestskej autobusovej dopravy (CPC 712).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

V **ES**: V prípade osobnej dopravy sa na niektoré služby v rámci CPC 7122 uplatňuje test hospodárskych potrieb. Hlavné kritériá: miestny dopyt. Test hospodárskych potrieb sa uplatňuje v prípade služieb medzimestskej autobusovej dopravy. Hlavné kritériá: počet existujúcich subjektov a vplyv na ne, hustota obyvateľstva, geografické rozloženie, vplyv na dopravné podmienky a tvorba nových pracovných miest.

V **SE**: Údržba a oprava zariadení cestnej dopravy podlieha testu hospodárskych potrieb, ak má investor v úmysle zriadiť vlastnú terminálovú infraštruktúru. Hlavné kritériá: priestorové a kapacitné obmedzenia (CPC 6112, 6122, 86764, 86769, časť 8867).

V **SK** V prípade nákladnej dopravy sa uplatňuje test hospodárskych potrieb. Hlavné kritériá: miestny dopyt (CPC 712).

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **BG**: Vyžadovať usadenie sa v prípade podporných služieb v cestnej doprave (CPC 744).

Existujúce opatrenia:

EÚ: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES;

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh a

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu na medzinárodný trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 561/2006.

FI: Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä (zákon o komerčnej cestnej doprave) 693/2006 a

Ajoneuvolaki (zákon o vozidlách) 1090/2002.

SE: Zákon o plánovaní a výstavbe (2010:900).

f) Vesmírnu dopravu a prenájom kozmických lodí

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zákaz výkonnostných požiadaviek, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ: Služby vesmírnej prepravy a prenájom kozmických lodí (CPC 733, časť 734).

g) Výnimky z doložky najvyšších výhod

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod a cezhraničný obchod so službami – zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod:

i) Doprava (kobotáž) okrem námornej dopravy

Vo **FI**: Priznanie rozdielného zaobchádzania krajine podľa existujúcich alebo budúcich dvojstranných dohôd, ktorými sa oslobodzujú vozidlá registrované v zahraničí od všeobecného zákazu poskytovania kobotážnej dopravy (vrátane kombinovanej cestnej a železničnej dopravy) vo Fínsku, a to na základe reciprocity (CPC časť 711, časť 712, časť 722).

ii) Podporné služby pre námornú dopravu

V **BG**: Pokiaľ Japonsko umožní poskytovateľom služieb z Bulharska poskytovať služby v oblasti manipulácie s nákladom a úschovné a skladovacie služby v prímorských a riečnych prístavoch vrátane služieb týkajúcich sa kontajnerov a tovaru v kontajneroch, Bulharsko za rovnakých podmienok umožní poskytovateľom služieb z Japonska poskytovať služby v oblasti manipulácie s nákladom a služby skladovania a uskladňovania v prímorských a riečnych prístavoch vrátane služieb týkajúcich sa kontajnerov a tovaru v kontajneroch (CPC časť 741, časť 742).

iii) Prenájom alebo lízing plavidiel

V **DE**: Prenajímanie zahraničných lodí spotrebiteľmi s pobytom v Nemecku môže podliehať podmienke reciprocity (CPC 7213, 7223, 83103).

iv) Cestná a železničná doprava

EÚ: Priznať rozdielne zaobchádzanie krajine podľa existujúcich alebo budúcich dvojstranných dohôd týkajúcich sa medzinárodnej cestnej nákladnej dopravy (vrátane kombinovanej cestnej alebo železničnej dopravy) a osobnej dopravy uzatvorených medzi Európskou úniou alebo členskými štátmi Európskej únie a treťou krajinou (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). Týmto zaobchádzaním sa môže:

- vyhradiť alebo obmedziť poskytovanie príslušných dopravných služieb medzi zmluvnými stranami alebo cez územie zmluvných strán pre vozidlá registrované v krajine každej zmluvnej strany¹ alebo
- stanoviť oslobodenie od daní pre takéto vozidlá.

¹ Pokiaľ ide o Rakúsko, časť výnimky zo zaobchádzania podľa doložky najvyšších výhod v súvislosti s dopravnými právami sa týka všetkých krajín, v prípade ktorých dvojstranné dohody o cestnej doprave alebo iné dojednania o cestnej doprave existujú alebo sa o nich môže v budúcnosti uvažovať.

v) Cestná doprava

V **BG**: Opatrenia prijaté v súlade s existujúcimi alebo budúcimi dohodami, ktorými sa vyhradzuje alebo obmedzuje poskytovanie týchto druhov dopravných služieb a ktorými sa vymedzujú podmienky ich poskytovania vrátane povolení na tranzit alebo preferenčných cestných daní na území Bulharska alebo cez hranice Bulharska (CPC 7121, 7122, 7123).

V **CZ**: Opatrenia prijaté v súlade s existujúcimi alebo budúcimi dohodami, ktorými sa vyhradzuje alebo obmedzuje poskytovanie dopravných služieb a ktorými sa vymedzujú prevádzkové podmienky vrátane povolení na tranzit alebo preferenčných cestných daní, pokiaľ ide o poskytovanie služieb dopravy do Českej republiky, na jej území, cez jej územie a z jej územia na územie dotknutých zmluvných strán (CPC 7121, 7122, 7123).

V **ES**: Povolenie na zriadenie obchodnej prítomnosti v Španielsku môže byť zamietnuté poskytovateľom služieb, ktorých krajina pôvodu neposkytuje španielskym poskytovateľom služieb skutočný prístup na trh (CPC 7123).

Existujúce opatrenia:

Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

V **HR**: Opatrenia uplatňované v rámci existujúcich alebo budúcich dohôd o medzinárodnej cestnej doprave, ktorými sa vyhradzuje alebo obmedzuje poskytovanie dopravných služieb a ktorými sa vymedzujú prevádzkové podmienky vrátane povolení na tranzit alebo preferenčných cestných daní, pokiaľ ide o poskytovanie služieb dopravy do Chorvátska, na jeho území, cez jeho územie a z jeho územia na územie dotknutých zmluvných strán (CPC 7121, 7122, 7123).

V **LT**: Opatrenia prijaté v súlade s dvojstrannými dohodami, ktoré obsahujú ustanovenia týkajúce sa dopravných služieb a v ktorých sa vymedzujú prevádzkové podmienky vrátane dvojstranných povolení na tranzit alebo iných dopravných povolení na účely poskytovania služieb dopravy do Litvy, cez jej územie alebo z jej územia na územie dotknutých zmluvných strán a cestné dane a poplatky (CPC 7121, 7122, 7123).

V **SK** Opatrenia prijaté v súlade s existujúcimi alebo budúcimi dohodami, ktorými sa vyhradzuje alebo obmedzuje poskytovanie dopravných služieb a ktorými sa vymedzujú prevádzkové podmienky vrátane povolení na tranzit alebo preferenčných cestných daní, pokiaľ ide o poskytovanie služieb dopravy do Slovenskej republiky, na jej území, cez jej územie a z jej územia na územie dotknutých zmluvných strán (CPC 7121, 7122, 7123).

vi) **Železničná doprava**

V **BG**, **CZ** a **SK**: Pre existujúce alebo budúce dohody, ktorými sa regulujú dopravné práva a prevádzkové podmienky, ako aj poskytovanie dopravných služieb na území Bulharska, Českej republiky a Slovenska a medzi dotknutými krajinami. (CPC 7111, 7112).

vii) **Letecká doprava – pomocné služby v leteckej doprave**

EÚ: Poskytovanie rozdielného zaobchádzania tretej krajine podľa existujúcich alebo budúcich dvojstranných dohôd týkajúcich sa služieb pozemnej obsluhy.

viii) Cestná a železničná doprava

V **EE**: Pri priznaní rozdielneho zaobchádzania krajine podľa existujúcich alebo budúcich dvojstranných dohôd o medzinárodnej cestnej doprave (vrátane kombinovanej cestnej a železničnej dopravy), ktorými sa vyhradzuje alebo obmedzuje poskytovanie dopravných služieb do Estónska, na jeho území, cez jeho územie a z jeho územia na územie zmluvných strán pre vozidlá registrované v každej zmluvnej strane a ktorými sa stanovuje oslobodenie od daní pre takéto vozidlá (časť CPC 711, časť 712, časť 721).

ix) Všetky služby osobnej a nákladnej dopravy okrem námornej a leteckej dopravy

V **PL**: Pokiaľ Japonsko umožní poľským poskytovateľom služieb osobnej a nákladnej dopravy poskytovanie dopravných služieb na územie a cez územie Japonska, Poľsko umožní poskytovanie dopravných služieb japonským poskytovateľom osobnej a nákladnej dopravy na územie a cez územie Poľska za rovnakých podmienok.

Výhrada č. 21 – Poľnohospodárstvo, rybolov a voda

Odvetvie:	Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, lesné hospodárstvo; Rybárstvo, akvakultúra a služby súvisiace s rybárstvom; Zber, čistenie a distribúciu vody
Klasifikácia odvetvia:	ISIC Rev. 3.1 011, ISIC Rev. 3.1 012, ISIC Rev. 3.1 013, ISIC Rev. 3.1 014, ISIC Rev. 3.1 015, CPC 8811, 8812, 8813 okrem poradenských a konzultačných služieb; ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882
Typ výhrady:	Prístup na trh Národné zaobchádzanie Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod Zákaz výkonnostných požiadaviek Vrcholový manažment a predstavenstvo
Oddiel:	Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesné hospodárstvo

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **HR**: Činnosti v oblasti poľnohospodárstva a poľovníctva.

V **HU**: Činnosti v oblasti poľnohospodárstva (ISIC Rev. 3.1 011, 3.1 012, 3.1 013, 3.1 014, 3.1 015, CPC 8811, 8812, 8813 okrem poradenských a konzultačných služieb).

Existujúce opatrenia:

HR: Zákon o poľnohospodárskej pôde (Úradný vestník č. 152/08, 25/09, 153/09, 21/10 39/11 a 63/11), článok 2.

b) Rybárstvo, akvakultúru a služby súvisiace s rybárstvom (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ: Najmä v rámci spoločnej rybárskej politiky a dohôd o rybolove s treťou krajinou, prístup k biologickým zdrojom a loviskám rýb umiestneným v morských vodách patriacich pod suverenity alebo jurisdikciu členských štátov Európskej únie a ich využívanie vrátane:

- i) regulovania vykládky úlovku vykonané v rámci subkvót pridelených plavidlám Japonska alebo tretej krajiny v prístavoch Európskej únie;
- ii) určovania minimálnej veľkosti spoločnosti s cieľom zachovať plavidlá pre maloobjemový a pobrežný rybolov alebo
- iii) priznania rozdielneho zaobchádzania pre Japonsko alebo tretiu krajinu podľa existujúcich alebo budúcich dvojstranných dohôd týkajúcich rybolovu.

Komerčnú licenciu na rybolov, ktorou sa udeľuje právo na rybolov v pobrežných vodách niektorého členského štátu Európskej únie, možno vydať iba plavidlám plaviacim sa pod vlajkou členského štátu Európskej únie.

Štátna príslušnosť posádky rybárskeho plavidla, ktoré sa plaví pod vlajkou členského štátu Európskej únie.

Zriadenie prímorských alebo vnútrozemských zariadení akvakultúry.

Vo **FR**: Štátni príslušníci krajín, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie, nemôžu mať podiel na francúzskom námornom majetku vo vlastníctve štátu na účely chovu rýb, mušlí alebo pestovania rias.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BG**: Odoberanie morských a riečnych zdrojov, ktoré vykonávajú plavidlá vo vnútrozemských morských vodách a v pobrežnom mori Bulharska, vykonávajú len plavidlá plaviace sa pod vlajkou Bulharska. Zahraničná loď sa nesmie podieľať na komerčnom rybolove vo výhradnej ekonomickej zóne, s výnimkou prípadov, keď bola uzatvorená dohoda medzi Bulharskom a vlajkovým štátom. Pri prechádzaní výhradnou ekonomickou zónou nesmú mať zahraničné rybárske plavidlá svoj rybársky výstroj v prevádzkovom režime.

c) Zber, čistenie a distribúciu vody

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ: Pre činnosti vrátane služieb týkajúcich sa zberu, čistenia a distribúcie vody pre domácnosti, priemyselných, obchodných alebo iných používateľov vrátane dodávky pitnej vody a hospodárenia s vodami.

Výhrada č. 22 – Činnosti týkajúce sa energetiky

Odvetvie:	Výroba energie a súvisiace služby
Klasifikácia odvetvia:	ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, časť 4030, CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, časť 88, 887.
Typ výhrady:	Prístup na trh Národné zaobchádzanie Zákaz výkonnostných požiadaviek Vrcholový manažment a predstavenstvo
Oddiel:	Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

- a) **Energetické služby – všeobecné [ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, časť 403, 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (okrem poradenských a konzultačných služieb)]**

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ: Ak členský štát Európskej únie povoľuje zahraničné vlastníctvo prenosovej sústavy elektriny a plynu alebo systému potrubnej prepravy ropy a plynu, vo vzťahu k japonským podnikom riadeným fyzickými osobami alebo podnikom tretej krajiny, ktorých podiel na dovoze ropy, zemného plynu alebo elektriny do Európskej únie je vyšší ako 5 %, s cieľom zabezpečiť bezpečnosť dodávok energie do Európskej únie ako celku alebo do konkrétneho členského štátu Európskej únie. Táto výhrada sa nevzťahuje na poradenské a konzultačné služby poskytované ako služby súvisiace s distribúciou energie.

Táto výhrada sa nevzťahuje na **HR**, **HU** a **LT** (v prípade **LT** len CPC 7131), pokiaľ ide o potrubnú prepravu palív, ani na **LV**, pokiaľ ide o služby súvisiace s distribúciou energie, ani na **SI**, pokiaľ ide o služby súvisiace s distribúciou plynu (ISIC Rev. 3.1 401, 402, CPC 7131, 887 okrem poradenských a konzultačných služieb).

V **CY**: Na výrobu rafinovaných ropných výrobkov, pokiaľ je investor kontrolovaný fyzickou alebo právnickou osobou z krajiny, ktorá nie je členom Európskej únie, ktorej podiel na dovoze ropy alebo zemného plynu do Európskej únie je vyšší ako 5 %, ako aj pokiaľ ide o výrobu plynu, distribúciu plynných palív potrubím na vlastný účet, výrobu, prenos a distribúciu elektriny, potrubnú prepravu palív, služby súvisiace s distribúciou elektriny a zemného plynu okrem poradenských a konzultačných služieb, veľkoobchodné služby týkajúce sa elektriny, maloobchodné služby týkajúce sa motorových palív, elektriny a plynu okrem plynu vo fľašiach (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131 a 887 okrem poradenských a konzultačných služieb).

Vo **FI**: Prenosové a distribučné siete a systémy energie, pary a horúcej vody.

Vo **FI**: Kvantitatívne obmedzenia vo forme monopolov alebo výlučných práv na dovoz zemného plynu a na výrobu a distribúciu pary a horúcej vody. V súčasnosti existujú prirodzené monopoly a výlučné práva (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 887 okrem poradenských a konzultačných služieb).

Vo **FR**: Elektrizované prenosové sústavy a prepravné siete plynu a systému potrubnej prepravy ropy a plynu (CPC 7131).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE**: Služby distribúcie energie a služby súvisiace s distribúciou energie (CPC 887 okrem konzultačných služieb).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE**: V prípade služieb prenosu energie, pokiaľ ide o typy právnických osôb a zaobchádzanie s verejnými alebo súkromnými prevádzkovateľmi, ktorým BE udelilo výlučné práva. Vyžaduje sa usadenie v Európskej únii (ISIC Rev. 3.1 4010, CPC 71310).

V **BG**: V prípade služieb súvisiacich s distribúciou energie (časť CPC 88).

V **PT**: Na výrobu, prenos a distribúciu elektriny, spracovanie plynu, potrubnú prepravu palív, veľkoobchodné služby týkajúce sa elektriny, maloobchodné služby týkajúce sa elektriny a plynu iného ako vo fľašiach a služby súvisiace s distribúciou elektriny a zemného plynu. Koncesie v odvetviach elektriny a plynu sa pridelujú len spoločnostiam s ručením obmedzeným, ktoré majú sídlo a skutočné vedenie v PT (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887 okrem poradenských a konzultačných služieb).

V **SK** Povolenie sa vyžaduje na výrobu, prenos a distribúciu elektriny, spracovanie plynu a distribúciu plyných palív, výrobu a distribúciu pary a horúcej vody, potrubnú prepravu palív, veľkoobchodný a maloobchodný predaj elektriny, pary a horúcej vody a služby súvisiace s distribúciou energií vrátane služieb v oblasti energetickej efektívnosti, úspor energie a energetického auditu. Uplatňuje sa test hospodárskych potrieb a žiadosť môže byť zamietnutá, len ak je trh saturovaný. V prípade všetkých uvedených činností sa povolenie môže udeliť len fyzickým osobám s trvalým pobytom v členskom štáte Európskej únie alebo EHP alebo právnickej osobe usadenej v Európskej únii alebo EHP (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, 4030, CPC 7131).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE**: S výnimkou ťažby kovových rúd a inej ťažby a dobývania sa môže zahraničným podnikom kontrolovaným fyzickými osobami alebo podnikmi tretej krajiny, ktorých podiel na dovoze ropy, zemného plynu alebo elektriny do Európskej únie je vyšší ako 5 %, uložiť zákaz získania kontroly nad činnosťou. Vyžaduje sa zápis do obchodného registra (zriaďovanie pobočiek nie je povolené) (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, časť 4010, časť 4020, časť 4030).

Existujúce opatrenia:

EÚ: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES, a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES.

BG: Zákon o energetike.

CY: Zákony o regulácii trhu s elektrinou z roku 2003, zákon 122(I)/2003 v znení zmenenom zákonmi 239(I)/2004, 143(I)/2005, 173(I)/2006, 92(I)/2008, 211(I)/2012, 206(I)/2015 a 18(I)/2017;
zákony o regulácii trhu s plynom z rokov 2004 až 2007;
zákon o rope (ropovodoch), kapitola 273 Ústavy Cyperskej republiky;
zákon o rope L.64(I)/1975 a
zákony o špecifikáciách pre ropu a palivá z rokov 2003 až 2009.

FI: Maakaasumarkkinalaki (zákon o trhu so zemným plynom) (508/2000) a
Sähkömarkkinalaki (zákon o trhu s elektrinou) (386/1995)

FR: Energetický zákoník (L111-5, L111-53).

PT: Zákonný dekrét č. 230/2012 a zákoný dekrét č. 231/2012 z 26. októbra – zemný plyn;
zákoný dekrét č. 215-A/2012 a zákoný dekrét č. 215-B/2012 z 8. októbra – elektrina a
zákoný dekrét č. 31/2006 z 15. februára – surová ropa /ropné výrobky.

SK: Zákon 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe;
zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach, článok 5;
zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike, články 6 a 7 a
zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike, článok 5.

b) Elektrinu [ISIC Rev. 3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (okrem poradenských a konzultačných služieb))

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FI**: Dovoz elektriny. Pokiaľ ide o cezhraničné obchodovanie, veľkoobchodný a maloobchodný predaj elektriny.

Vo **FR**: Vlastniť a prevádzkovať prenosovú alebo distribučnú sústavu elektriny smú len spoločnosti, v ktorých 100 percent kapitálu vlastní francúzsky štát, iná organizácia verejného sektora alebo Electricité de France (EDF).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BG**: Na výrobu elektriny a výrobu tepla.

V **PT**: Činnosti súvisiace s prenosom a distribúciou elektriny sa vykonávajú za základe výhradných koncesíí pre služby vo verejnom záujme.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE**: Pre individuálne povolenie na výrobu elektriny v objeme 25 MW sa vyžaduje usadenie v Európskej únii alebo inom štáte, v ktorom platí podobný režim, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou, a v ktorom má spoločnosť skutočné a trvalé prepojenie s hospodárstvom daného štátu.

Výroba elektriny na mori v pobrežných vodách BE je podmienená koncesiou a povinnosťou spoločného podniku so spoločnosťou z členského štátu Európskej únie alebo zahraničnou spoločnosťou z krajiny, v ktorej platí podobný režim, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES, najmä pokiaľ ide o podmienky súvisiace s udelením povolenia a výberom. Spoločnosť by navyše mala mať svoje ústredie alebo sídlo v členskom štáte Európskej únie alebo krajine spĺňajúcej uvedené kritériá, v ktorej má skutočné a trvalé prepojenie s hospodárstvom.

Na výstavbu vedení elektrickej energie, ktoré prepájajú výrobu na mori a prenosovú sústavu spoločnosti Elia, sa vyžaduje povolenie a splnenie už uvedených podmienok, okrem požiadavky spoločného podniku.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – národné zaobchádzanie:

V **BE**: V prípade dodávania elektrickej energie sprostredkovateľom, ktorý má zákazníkov so sídlom v BE, ktorí sú napojení na vnútroštátnu distribučnú sieť alebo priame vedenie s nominálnou hodnotou napätia vyššou ako 70 000 voltov, sa vyžaduje povolenie. Takéto povolenie možno udeliť len fyzickej alebo právnickej osobe so sídlom v EHP.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

Vo **FR**: Na výrobu elektriny.

Existujúce opatrenia:

BE: Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes;

Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer a

Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de pose de câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge.

FI: Maakaasumarkkinalaki (zákon o trhu so zemným plynom) (508/2000) a Sähkömarkkinalaki (zákon o trhu s elektrinou) (588/2013) **FR:** Energetický zákonník (L111-5, L111-53).

PT: Zákonný dekrét č. 215-A/2012 a zákoný dekrét č. 215-B/2012 z 8. októbra – elektrina.

- c) **Palivá, plyn, surovú ropu alebo ropné výrobky [ISIC Rev. 3.1 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, časť 88, 887 (okrem poradenských a konzultačných služieb)]**

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FI:** Zabrániť z dôvodov energetickej bezpečnosti tomu, aby zahraničné osoby alebo podniky kontrolovali alebo vlastnili terminál na skvapalnený ropný plyn (LNG) (vrátane častí terminálu skvapalneného ropného plynu používaných na uskladnenie alebo opätovné splyňovanie skvapalneného ropného plynu).

Vo **FR**: Vlastniť a prevádzkovať prepravné alebo distribučné siete plynu smú len spoločnosti, v ktorých 100 percent kapitálu vlastní francúzsky štát, iná organizácia verejného sektora alebo ENGIE, a to z dôvodov národnej energetickej bezpečnosti.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE**: V prípade služieb veľkokapacitného skladovania plynu, pokiaľ ide o typy právnických osôb a zaobchádzanie s verejnými alebo súkromnými prevádzkovateľmi, ktorým Belgicko udelilo výlučné práva. V prípade služieb veľkokapacitného skladovania plynu sa vyžaduje usadenie v Európskej únii (časť CPC 742).

V **BG**: Pre potrubnú prepravu, skladovanie a uskladňovanie ropy a zemného plynu vrátane tranzitnej prepravy (CPC 71310, časť CPC 742).

V **PT**: Na cezhraničné poskytovanie služieb skladovania a uskladňovania palív prepravovaných potrubím (zemný plyn). Koncesie súvisiace s prenosom, distribúciou a podzemným skladovaním zemného plynu a terminálom na príjem, uskladnenie a spätné splynovanie skvapalneného ropného plynu sa udeľujú prostredníctvom koncesných zmlúv na základe verejných výziev na predkladanie ponúk (CPC 7131, CPC 7422).

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **BE**: Na potrubnú prepravu zemného plynu a iných palív sa vyžaduje povolenie. Povolenie možno udeliť len fyzickej alebo právnickej osobe usadenej v členskom štáte Európskej únie (v súlade s článkom 3 AR zo 14. mája 2002).

Ak o povolenie žiada spoločnosť:

- i) spoločnosť musí byť zriadená v súlade s belgickými právnymi predpismi alebo právnymi predpismi iného členského štátu Európskej únie alebo právnymi predpismi tretej krajiny, ktorá sa zaviazala dodržiavať regulačný rámec podobný spoločným požiadavkám vymedzeným v smernici Európskeho parlamentu a Rady 98/30/ES z 22. júna 1998 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, a

- ii) spoločnosť musí mať administratívne sídlo, hlavné miesto podnikateľskej činnosti alebo ústredie v rámci členského štátu Európskej únie alebo tretej krajiny, ktorá sa zaviazala dodržiavať regulačný rámec podobný spoločným požiadavkám vymedzeným v smernici Európskeho parlamentu a Rady 98/30/ES z 22. júna 1998 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, pokiaľ činnosť tejto spoločnosti alebo ústredia predstavuje skutočné a trvalé prepojenie s hospodárstvom príslušnej krajiny (CPC 7131).

V **BE**: Vo všeobecnosti platí, že dodávky zemného plynu zákazníkom (distribučným spoločnostiam, ako aj zákazníkom, ktorých celková kombinovaná spotreba plynu zo všetkých miest dodávky dosahuje minimálnu úroveň jedného milióna kubických metrov za rok) usadeným v Belgicku podlieha individuálnemu povoleniu, ktoré udeľuje minister, s výnimkou prípadov, keď je dodávateľ distribučnou spoločnosťou využívajúcou vlastnú distribučnú sieť. Takéto povolenie možno udeliť len fyzickej alebo právnickej osobe usadenej v členskom štáte Európskej únie.

V **CY**: Na cezhraničné poskytovanie služieb skladovania a uskladňovania palív prepravovaných potrubím a maloobchodný predaj vykurovacieho oleja a plynu vo fľašiach okrem zásielkového predaja (CPC 613, CPC 62271, CPC 63297, CPC 7131, CPC 742).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **HU**: Na poskytovanie služieb potrubnej prepravy sa vyžaduje usadenie. Služby môžu byť poskytované na základe koncesnej zmluvy udeľovanej štátom alebo miestnym orgánom. Poskytovanie tejto služby je v Maďarsku upravené zákonom o koncesiách (CPC 7131).

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

V **LT**: Na potrubnú prepravu palív a pomocné služby v potrubnej preprave iného tovaru ako palív.

Existujúce opatrenia:

BE: Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations a

Loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (článok 8.2).

BG: Zákon o energetike.

CY: Zákon o regulácii trhu s elektrinou z roku 2003, zákon 122(I)/2003 v znení zmenenom zákonmi 239(I)/2004, 143(I)/2005, 173(I)/2006, 92(I)/2008, 211(I)/2012, 206(I)/2015 a 18(I)/2017;

zákony o regulácii trhu s plynom z rokov 2004 až 2007;

zákon o rope (ropovodoch), kapitola 273 Ústavy Cyperskej republiky;

zákon o rope L.64(I)/1975 a

zákony o špecifikáciách pre ropu a palivá z rokov 2003 až 2009.

FI: Maakaasumarkkinalaki (zákon o trhu so zemným plynom) (508/2000).

FR: Energetický zákonník (L111-5, L111-53).

HU: Zákon XVI z roku 1991 o koncesiách.

LT: Zákon o zemnom plyne Litovskej republiky z 10. októbra 2000 č. VIII-1973.

PT: Zákonný dekrét č. 230/2012 a zákoný dekrét č. 231/2012 z 26. októbra – zemný plyn;
zákoný dekrét č. 215-A/2012 a zákoný dekrét č. 215-B/2012 z 8. októbra – elektrina a
zákoný dekrét č. 31/2006 z 15. februára – surová ropa /ropné výrobky.

d) Jadrovú energiu (ISIC Rev. 3.1 12, 3.1 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, časť 4010, CPC 887)

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **DE**: Na výrobu, spracovanie alebo prepravu jadrového materiálu a výrobu alebo distribúciu energie z jadrových zdrojov.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **AT** a **FI**: Na výrobu, spracovanie alebo prepravu jadrového materiálu a výrobu alebo distribúciu energie z jadrových zdrojov.

V **BE**: Na výrobu, spracovanie alebo prepravu jadrového materiálu a výrobu alebo distribúciu energie z jadrových zdrojov.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek:

V **HU** a **SE**: Na spracovanie jadrového paliva a výrobu elektriny z jadrových zdrojov.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo:

V **BG**: Na spracovaním štiepnych a termonukleárnych materiálov alebo materiálov, z ktorých sú získané, a ako aj obchodovanie s nimi, údržbu a opravu vybavenia a systémov v jadrových elektrárňach, prepravu takýchto materiálov a odpadu vznikajúceho pri ich spracovaní, používanie ionizačnej radiácie a všetky ostatné služby súvisiace s využívaním jadrovej energie na mierové účely (vrátane inžinierskych a konzultačných služieb a služieb týkajúcich sa softvéru atď.).

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

Vo **FR**: Pri týchto činnostiach sa musia dodržiavať záväzky vyplývajúce z (dohody medzi Euratomom a Japonskom).

Existujúce opatrenia:

AT: Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (ústavný zákon o bezatómovom Rakúsku) BGBl. I Nr. 149/1999.

BG: Zákon o bezpečnom využívaní o jadrovej energie.

FI: Ydinenergialaki (zákon o jadrovej energii) (990/1987)

HU: Zákon CXVI z roku 1996 o jadrovej energii a
vládny dekrét č. 72/2000 o jadrovej energii.

SE: Švédsky zákonník o životnom prostredí (1998:808) a
zákon o činnostiach týkajúcich sa jadrovej technológie (1984:3).

Výhrada č. 23 – Ostatné služby inde nezahrnuté

Odvetvie:	Ostatné služby inde nezahrnuté
Klasifikácia odvetvia:	CPC 9703, časť CPC 612, časť CPC 621, časť CPC 625, časť 85990
Typ výhrady:	Prístup na trh Národné zaobchádzanie Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod Zákaz výkonnostných požiadaviek Vrcholový manažment a predstavenstvo
Oddiel:	Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

Opis:

EÚ si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o:

a) Pohrebné služby, kremačné služby a služby pohrebných ústavov (CPC 9703)

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh:

Vo **FI**: Poskytovať kremačné služby a zabezpečovať prevádzku a údržbu cintorínov a pohrebísk môže len štát, obce, farnosti, cirkevné spoločenstvá alebo neziskové nadácie alebo spoločnosti.

V **PT**: Na poskytovanie pohrebných služieb a služieb pohrebných ústavov sa vyžaduje obchodná prítomnosť. Technickými riaditeľmi subjektov poskytujúcich pohrebné služby a služby pohrebných ústavov sa môžu stať len štátni príslušníci EHP.

V **SE**: Švédsko cirkev alebo miestne orgány sú monopolnými poskytovateľmi kremačných a pohrebných služieb.

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V DE: Cintoríny môžu spravovať iba právnické osoby zriadené na základe verejného práva. Zriadenie a prevádzka cintorínov a služby súvisiace s pohrebmi sú poskytované ako štátne služby.

V SI: Pohrebné, kremačné služby a služby pohrebných ústavov.

Existujúce opatrenia:

FI: Hautaustoimilaki (zákon o pohrebných službách) (457/2003).

PT: Zákonný dekrét č. 10/2015 zo 16. januára.

SE: Begravningslag (1990:1144).

b) Iné služby súvisiace s podnikaním

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **CZ**: Aukčné služby v Českej republika podliehajú licencií. Získanie licencie (na poskytovanie dobrovoľných verejných dražieb) je v prípade spoločnosti podmienené sídlom v Českej republike a v prípade fyzickej osoby povolením na pobyt. Spoločnosť alebo fyzická osoba musí tiež byť zaregistrované v obchodnom registri Českej republiky (časť CPC 612, časť CPC 621, časť CPC 625, časť 85990).

Existujúce opatrenia:

CZ: Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenskom podnikaní a zákon č. 26/2000 Sb. O verejných dražbách.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

V **LT**: Štátny podnik „Infostuktura“ má výlučné práva na poskytovanie nasledujúcich služieb: prenos údajov prostredníctvom zabezpečených štátnych sietí na prenos údajov, poskytovanie internetových adries končiacich doménou „gov.lt“, certifikácia elektronických pokladníc.

Existujúce opatrenia:

LT: Rozhodnutie vlády č. 756 z 28. mája 2002 o schválení štandardného postupu stanovenia cien a taríf na tovar a služby s monopolným charakterom, ktoré poskytujú štátne podniky a verejné inštitúcie zriadené ministerstvami, vládnyimi inštitúciami a krajskými guvernérmí a ktoré sú im pridelené.

Pokiaľ ide o cezhraničný obchod so službami – prístup na trh:

Vo **FI:** Na poskytovanie služieb v oblasti elektronickej identifikácie vyžadovať usadenie sa vo Fínsku alebo v inej krajine EHP.

Existujúce opatrenia:

FI: Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista 617/2009 (zákon o silnej elektronickej identifikácii a dôveryhodných elektronických službách 617/2009).

c) Nové služby

Pokiaľ ide o liberalizáciu investícií – prístup na trh, národné zaobchádzanie, vrcholový manažment a predstavenstvo, zákaz výkonnostných požiadaviek a cezhraničný obchod so službami – prístup na trh, národné zaobchádzanie:

EÚ: Pokiaľ ide o poskytovanie nových služieb, iných ako sú služby zatriedené v provizórnej ústrednej klasifikácii produkcie Organizácie Spojených národov (CPC) z roku 1991.

Listina Japonska

Úvodné poznámky

1. V tejto listine sa v súlade s článkami 8.12, 8.18 a 8.24 stanovujú výhrady Japonska vo vzťahu ku konkrétnym odvetviám, pododvetviám alebo činnostiam, v prípade ktorých môže Japonsko zachovať existujúce alebo prijať nové alebo reštriktívnejšie opatrenia, ktoré nie sú v súlade s povinnosťami uloženými v:
 - a) článku 8.7 alebo 8.15;
 - b) článku 8.8 alebo 8.16;
 - c) článku 8.9 alebo 8.17;
 - d) článku 8.10 alebo
 - e) článku 8.11.

2. V každej výhrade sa stanovujú tieto prvky:

- a) v prvku „odvetvie“ sa uvádza všeobecné odvetvie, ktorého sa výhrada týka;
- b) v prvku „pododvetvie“ sa uvádza konkrétne odvetvie, ktorého sa výhrada týka;
- c) v prvku „klasifikácia odvetvia“ sa v náležitých prípadoch a len na účely transparentnosti uvádza činnosť, ktorej sa výhrada týka, podľa domácich a medzinárodných kódov na klasifikáciu odvetví;
- d) v prvku „dotknuté povinnosti“ sa spresňujú povinnosti uvedené v odseku 1, ktorých sa výhrada týka;
- e) v prvku „opis“ sa uvádza rozsah odvetvia, pododvetvia alebo činností, ktorých sa výhrada týka, a
- f) v prvku „existujúce opatrenia“ sa na účely transparentnosti uvádzajú existujúce opatrenia, ktoré sa uplatňujú na odvetvie, pododvetvie alebo činnosti, ktorých sa výhrada týka.

3. Pri výklade výhrady sa zväžia všetky prvky výhrady. Prvok „opis“ má prednosť pred všetkými ostatnými prvkami.
4. Pokiaľ ide o finančné služby:
 - a) z prudenciálnych dôvodov sa v kontexte článku 8.65 Japonsku nebráni v tom, aby prijalo opatrenia, ako sú nediskriminačné obmedzenia týkajúce sa právnej formy obchodnej prítomnosti; z tých istých dôvodov môže Japonsko uplatňovať nediskriminačné obmedzenia týkajúce sa prístupu nových finančných služieb na trh, ktoré sú v súlade s regulačným rámcom zameraným na dosiahnutie uvedených prudenciálnych cieľov; v tejto súvislosti platí, že obchodníci s cennými papiermi môžu obchodovať s cennými papiermi vymedzenými v japonských právnych predpisoch a banky nesmú s týmito cennými papiermi obchodovať, pokiaľ sa to v uvedených právnych predpisoch nepovoľuje, a
 - b) služby poskytované na území Európskej únie spotrebiteľovi služby v Japonsku bez akéhokoľvek aktívneho marketingu zo strany poskytovateľa služby sa považujú za služby poskytované podľa článku 8.2 písm. d) bodu ii).

5. Pokiaľ ide o služby námornej dopravy, opatrenia, ktoré majú vplyv na kabotáž v rámci služieb námornej dopravy, sa v tejto listine neuvádzajú, pretože sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti kapitoly 8 oddielu B podľa článku 8.6 ods. 2 písm. a) a rozsahu pôsobnosti kapitoly 8 oddielu C podľa článku 8.14 ods. 2 písm. a).
6. Zákony a iné právne predpisy Japonska týkajúce sa dostupnosti spektra, ktoré majú vplyv na povinnosti podľa článkov 8.7 a 8.15, nie sú v tejto listine Japonska zahrnuté vzhľadom na prílohu 6 k Usmerneniam pre zapisovanie špecifických záväzkov (dokument WTO S/L/92 z 28. marca 2001).
7. Na účely listiny Japonska v tejto prílohe sa skratkou „JSIC“ rozumie Japonská štandardná odvetvová klasifikácia stanovená Ministerstvom vnútorných záležitostí a komunikácií a revidovaná 30. októbra 2013.

1 Odvetvie: Všetky odvetvia

Pododvetvie:

Klasifikácia
odvetvia:

Dotknuté
povinnosti: Prístup na trh (článok 8.7)
Národné zaobchádzanie (článok 8.8)
Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10)

Opis: Liberalizácia investícií

1. Pri prevode alebo predaji majetkových podielov v štátnom podniku alebo vládnom subjekte alebo aktív štátneho podniku alebo vládneho subjektu si Japonsko vyhradzuje právo:
 - a) zakázať alebo obmedziť vlastníctvo týchto podielov alebo aktív podnikateľmi Európskej únie alebo ich investície;

- b) obmedziť schopnosť podnikateľov Európskej únie alebo ich investície ako vlastníkov týchto podielov alebo aktív kontrolovať výsledný podnik alebo
- c) prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenia týkajúce sa štátnej príslušnosti vedúcich pracovníkov, riadiacich pracovníkov alebo členov predstavenstva výsledného podniku.

- 2. Bez ohľadu na odsek 1, ústredná úroveň vlády Japonska neprijme žiadny zákaz, obmedzenie ani opatrenie uvedené v odseku 1 prostredníctvom nových zákonov alebo iných právnych predpisov po počiatočnom prevode podielov alebo aktív uvedených o odseku 1 z ústrednej úrovne vlády Japonska na podnikateľa Európskej únie alebo na jeho investíciu¹.

Existujúce
opatrenia:

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že ústredná úroveň vlády Japonska môže zachovať takýto zákaz, obmedzenie alebo opatrenie, ktoré boli prijaté alebo zachované pri počiatočnom prevode.

2 Odvetvie: Všetky odvetvia

Pododvetvie:

Klasifikácia
odvetvia:

Dotknuté
povinnosti: Prístup na trh (články 8.7 a 8.15)
Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16)
Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10)

Opis: Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami
Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií do a poskytovania: telegrafických služieb, služieb v oblasti hazardných hier a služieb stávkových kancelárií, výroby tabakových výrobkov, výroby bankoviek Národnej banky Japonska (Bank of Japan), razenia a predaja mincí a poštových služieb v Japonsku¹.

¹ Na účely tejto výhrady „poštové služby“ sú doručovanie korešpondencie inej osoby (tanin-no-šinšo-no-sotacu) uvedené v článku 4 ods. 2 poštového zákona (zákon č. 165 z roku 1947) a služby doručovania korešpondencie (šinšobin-no-ekimu) v zmysle zákona o doručovaní korešpondencie súkromnými prevádzkovateľmi (zákon č. 99 z roku 2002), ale nezahŕňajú špeciálne služby doručovania korešpondencie (tokutei-šinšobin-ekimu) v zmysle druhého uvedeného zákona. Medzi služby, ktoré nie sú vo vymedzení tohto pojmu zahrnuté, patrí doručovanie balíkov, zásielok, tovaru, reklamných adresovaných zásielok a periodík.

Existujúce
opatrenia:

Zákon o podnikaní v telekomunikáciách (zákon č. 86 z roku 1984)

Doplňujúce ustanovenia, článok 5

Poštový zákon (zákon č. 165 z roku 1947), článok 2

Zákon o doručovaní korešpondencie súkromnými prevádzkovateľmi
(zákon č. 99 z roku 2002)

Zákon o dostihoch (zákon č. 158 z roku 1948), článok 1

Zákon o pretekoch motorových člnov (zákon č. 242 z roku 1951),
článok 2

Zákon o cyklistických pretekoch (zákon č. 209 z roku 1948), článok 1

Zákon o automobilových pretekoch (zákon č. 208 z roku 1950), článok
3

Zákon o lotériách (zákon č. 144 z roku 1948), článok 4

Zákon o Národnej banke Japonska (zákon č. 89 z roku 1997), články
46 a 49

Článok o menovej jednotke a vydávaní mincí (zákon č. 42 z roku
1987), články 4 a 10

Zákon o lotérii na podporu športu (zákon č. 63 z roku 1998), článok 3

3	Odvetvie:	Všetky odvetvia (Neuznané alebo technicky nerealizovateľné služby)
	Pododvetvie:	
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15) Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16) Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod (články 8.9 a 8.17)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> 1. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa iných než uznaných služieb alebo iných služieb než služieb, ktoré mali byť vládou Japonska vzhľadom na okolnosti uznané v čase nadobudnutia platnosti tejto dohody. 2. Každá služba jednoznačne a výslovne zatriedená v JSIC alebo CPC v čase nadobudnutia platnosti tejto dohody mala byť vládou Japonska v tom čase uznaná. 3. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa poskytovania služieb akýmkoľvek spôsobom poskytovania služieb, ktorým tieto služby nebolo technicky možné poskytovať v čase nadobudnutia platnosti tejto dohody.
	Existujúce opatrenia:	

4	Odvetvie:	Letecký a kozmický priemysel
	Pododvetvie:	Kozmický priemysel
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15) Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16) Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10) Zákaz výkonnostných požiadaviek (článok 8.11)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> 1. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií v oblasti kozmického priemyslu.

2. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa poskytovania služieb v oblasti kozmického priemyslu vrátane:
- a) služieb na základe zmlúv o technologických stimuloch pre dovoz technológie na účely vývoja, výroby alebo použitia;
 - b) výrobných služieb za poplatok alebo na základe zmluvy;
 - c) služieb opravy a údržby a
 - d) služieb kozmickej dopravy.

Existujúce
opatrenia:

Zákon o devízach a zahraničnom obchode (zákon č. 228 z roku 1949),
články 27 a 30

5	Odvetvie:	Odvetvie zbraní a výbušnín
	Pododvetvie:	Zbrojársky priemysel Výroba výbušnín
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15) Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16) Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10) Zákaz výkonnostných požiadaviek (článok 8.11)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> 1. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií v oblasti zbrojárskeho priemyslu a výroby výbušnín.

2. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa poskytovania služieb v oblasti zbrojárskeho priemyslu a výroby výbušnín vrátane
- a) služieb na základe zmlúv o technologických stimuloch pre dovoz technológie na účely vývoja, výroby alebo použitia;
 - b) výrobných služieb za poplatok alebo na základe zmluvy; a
 - c) služieb opravy a údržby.

Existujúce
opatrenia:

Zákon o zbrojnej výrobe (zákon č. 145 z roku 1953), článok 5

Zákon o devízach a zahraničnom obchode (zákon č. 228 z roku 1949),
články 27 a 30

Nariadenie vlády o priamych zahraničných investíciách (nariadenie
vlády č. 261 z roku 1980), články 3 a 5

6	Odvetvie:	Informácie a komunikácie	
	Pododvetvie:	Odvetvie rozhlasového a televízneho vysielania	
	Klasifikácia odvetvia:	JSIC 380	Subjekty vykonávajúce administratívne alebo pridružené hospodárske činnosti
		JSIC 381	Verejné rozhlasové a televízne vysielanie okrem vysielania prostredníctvom káblovej siete
		JSIC 382	Súkromné rozhlasové a televízne vysielanie okrem vysielania prostredníctvom káblovej siete
		JSIC 383	Vysielanie prostredníctvom káblovej siete
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15)	
		Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16)	
		Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10)	
		Zákaz výkonnostných požiadaviek (článok 8.11)	

Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u>
	1. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií alebo poskytovania služieb v odvetví rozhlasového a televízneho vysielania. 2. Na účely tejto výhrady „vysielanie“ je telekomunikačný prenos určený na priamy príjem verejnosťou (článok 2 ods. 1 zákona o vysielaní) a nezahŕňa služby na požiadanie vrátane takýchto služieb poskytovaných cez internet.
Existujúce opatrenia:	Zákon o devízach a zahraničnom obchode (zákon č. 228 z roku 1949), článok 27 Nariadenie vlády o priamych zahraničných investíciách (nariadenie vlády č. 261 z roku 1980), článok 3 Zákon o rozhlase (zákon č. 131 z roku 1950), kapitola 2 Zákon o vysielaní (zákon č. 132 z roku 1950), kapitola 2 a kapitoly 5 až 8

7	Odvetvie:	Vzdelávanie a pomoc pri štúdiu	
	Pododvetvie:	Služby základného a sekundárneho vzdelávania	
	Klasifikácia odvetvia:	JSIC 811	Materské školy
		JSIC 812	Základné školy
		JSIC 813	Nižšie stredné školy
		JSIC 814	Vyššie stredné školy, stredné školy
		JSIC 815	Školy pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
		JSIC 819	Integrované centrá pre vzdelávanie a starostlivosť v rannom detstve
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15)	
		Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16)	

Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií alebo poskytovania služieb v oblasti základného a sekundárneho vzdelávania.
Existujúce opatrenia:	Základný zákon o vzdelávaní (zákon č. 120 z roku 2006), článok 6 Zákon o školskom vzdelávaní (zákon č. 26 z roku 1947), článok 2 Zákon o súkromných školách (zákon č. 270 z roku 1949), článok 3 Zákon o rozvoji komplexných služieb týkajúcich sa vzdelávania, starostlivosti atď. pre deti v predškolskom veku (zákon č. 77 z roku 2006)

8	Odvetvie:	Energetika														
	Pododvetvie:	Elektrárenské odvetvie Plynárenské odvetvie Odvetvie jadrovej energie														
	Klasifikácia odvetvia ¹ :	<table><tr><td>JSIC 0519*1</td><td>Ťažba rôznych kovov</td></tr><tr><td>JSIC 2391</td><td>Jadrové palivo</td></tr><tr><td>JSIC 281*2</td><td>Elektronické zariadenia</td></tr><tr><td>JSIC 282*2</td><td>Elektronické časti</td></tr><tr><td>JSIC 289*2</td><td>Rôzne elektronické časti, zariadenia a elektronické obvody</td></tr><tr><td>JSIC 291*2</td><td>Prístroje na výrobu, prenos a distribúciu elektriny</td></tr><tr><td>JSIC 292*2</td><td>Priemyselné elektrické prístroje</td></tr></table>	JSIC 0519*1	Ťažba rôznych kovov	JSIC 2391	Jadrové palivo	JSIC 281*2	Elektronické zariadenia	JSIC 282*2	Elektronické časti	JSIC 289*2	Rôzne elektronické časti, zariadenia a elektronické obvody	JSIC 291*2	Prístroje na výrobu, prenos a distribúciu elektriny	JSIC 292*2	Priemyselné elektrické prístroje
JSIC 0519*1	Ťažba rôznych kovov															
JSIC 2391	Jadrové palivo															
JSIC 281*2	Elektronické zariadenia															
JSIC 282*2	Elektronické časti															
JSIC 289*2	Rôzne elektronické časti, zariadenia a elektronické obvody															
JSIC 291*2	Prístroje na výrobu, prenos a distribúciu elektriny															
JSIC 292*2	Priemyselné elektrické prístroje															

¹ Hviezdička (*1) pri čísle JSIC znamená, že činnosti, ktorých sa výhrada pod týmto číslom týka, sú obmedzené na jadrový materiál. Hviezdička (*2) pri čísle JSIC znamená, že činnosti, ktorých sa výhrada pod týmito číslami týka, sú obmedzené na činnosti súvisiace s odvetvím jadrovej energie.

JSIC 2952*2	Galvanické batérie (suché a mokré)
JSIC 296*2	Elektronické zariadenia
JSIC 297*2	Elektrické meracie prístroje
JSIC 299*2	Rôzne elektrické stroje, zariadenia a príslušenstvo
JSIC 30*2	Výroba elektronických informačných a komunikačných zariadení
JSIC 313*2	Stavba a oprava lodí, lodné motory
JSIC 3159*2	Rôzne priemyselné vozidlá a ich časti a príslušenstvo
JSIC 3199*2	Dopravné zariadenia i. n.
JSIC 33	Výroba, prenos a distribúcia elektriny
JSIC 34	Výroba a distribúcia plynu
JSIC 8899*2	Zneškodňovanie odpadu i. n.
JSIC 9011*2	Dielne pre opravu strojov okrem stavebných a banských strojov
JSIC 902*2	Dielne pre opravu elektrických strojov, prístrojov, zariadení a príslušenstva

Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15)
	Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16)
	Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10)
	Zákaz výkonnostných požiadaviek (článok 8.11) ¹
	Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod (článok 8.17)
Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií alebo poskytovania služieb v odvetví energetiky uvedenom v prvku „pododvetvie“.
Existujúce opatrenia:	Zákon o devízach a zahraničnom obchode (zákon č. 228 z roku 1949), články 27 a 30 Nariadenie vlády o priamych zahraničných investíciách (nariadenie vlády č. 261 z roku 1980), články 3 a 5 Zákon o obchodovaní s elektrinou (zákon č. 170 z roku 1964), článok 5 Zákon o obchodovaní s plynom (zákon č. 51 z roku 1954), článok 5 Zákon o konečnej likvidácii určitého rádioaktívneho odpadu (zákon č. 117 z roku 2000), kapitola 5

¹ Pokiaľ ide o povinnosť podľa článku 8.11, táto výhrada sa vzťahuje len na opatrenia, ktoré nie sú v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z Dohody o obchodných aspektoch investičných opatrení.

9	Odvetvie:	Finančné služby
	Pododvetvie:	Bankovníctvo a iné finančné služby (okrem poisťovníctva)
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (článok 8.15) Národné zaobchádzanie (článok 8.16)
	Opis:	<u>Cezhraničný obchod so službami</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o cezhraničný obchod s finančnými službami pre bankové služby a iné finančné služby, okrem služieb uvedených v písmenách a) až d) poskytovaných spôsobom vymedzeným v článku 8.2 písm. d) bode i) a služieb uvedených v písmene e) poskytovaných spôsobom vymedzeným v článku 8.2 písm. d) bode ii)¹: a) transakcie týkajúce sa cenných papierov s finančnými inštitúciami a inými subjektmi v Japonsku, ako sa stanovuje v príslušných japonských zákonoch a iných právnych predpisoch;

¹ Pokiaľ ide o písmená a) až d) tejto výhrady, Japonsko môže vyžadovať registráciu alebo povolenie poskytovateľov cezhraničných poskytovateľov finančných služieb Európskej únie a finančných nástrojov.

- b) predaj podielnických certifikátov investičných trustov a investičných cenných papierov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi v Japonsku¹;
- c) tieto služby pre podniky kolektívneho investovania:
 - i) investičné poradenstvo a
 - ii) služby riadenia portfólia, s výnimkou:
 - A) služieb zvereneckého správcu a
 - B) správcovských služieb a služieb vykonávania, ktoré nesúvisia s riadením podniku kolektívneho investovania².
- d) poskytovanie a prenos finančných informácií a spracovanie finančných údajov uvedené v článku 8.59 písm. a) bode ii) podbode K) a poradenské a iné pomocné služby, s výnimkou sprostredkovania, týkajúce sa bankových a ostatných finančných služieb uvedené v článku 8.59 písm. a) bode ii) podbode L) a
- e) služby uvedené v článku 8.59 písm. a) bode ii).

Existujúce
opatrenia:

Zákon o finančných nástrojoch a obchodovaní na burze (zákon č. 25 z roku 1948), články 29, 29-2 a 61

¹ Služby môžu ponúkať len obchodníci s cennými papiermi v Japonsku.

² Pojmom „podnik kolektívneho investovania“ v tejto výhrade sa rozumie podnikateľský subjekt v oblasti finančných nástrojov, ktorý sa zaoberá správou investícií podľa zákona o finančných nástrojoch a obchodovaní na burze (zákon č. 25 z roku 1948).

10	Odvetvie:	Finančné služby
	Pododvetvie:	Poist'ovacie služby a služby súvisiace s poistením
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (článok 8.15) Národné zaobchádzanie (článok 8.16)
	Opis:	<u>Cezhraničný obchod so službami</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, pokiaľ ide o cezhraničný obchod s finančnými službami pre poisťovacie služby a služby súvisiace s poistením, okrem nižšie uvedených služieb bez ohľadu na to, či ich poskytovateľ Európskej únie usadený na území Európskej únie poskytuje na vlastný účet, cez prostredníka alebo ako prostredník spôsobmi vymedzenými v článku 8.2 písm. d) bodoch i) a ii) ¹ :

¹ Služby sprostredkovania poistenia možno poskytovať len v prípade poistných zmlúv, ktorých poskytovanie je v Japonsku povolené.

- a) poistenie rizík súvisiacich s:
 - i) námornou dopravou, komerčným letectvom, vypúšťaním strojov do vesmíru a dopravou nákladu do vesmíru (vrátane družíc), pričom takéto poistenie pokrýva jednotlivé alebo všetky tieto položky: prepravovaný tovar, dopravný prostriedok prepravujúci tovar a akúkoľvek súvisiacu zodpovednosť a
 - ii) tovarom v medzinárodnom tranzite; a
- b) zaistenie, retrocesia a pomocné služby súvisiace s poistením uvedené v článku 8.59 písm. a) bode i) podbode D).

Existujúce
opatrenia:

Zákon o poisťovníctve (zákon č. 105 z roku 1995), články 185, 186, 275, 276, 277, 286 a 287

Nariadenie vlády o presadzovaní zákona o poisťovníctve (nariadenie vlády č. 425 z roku 1995), články 19 a 39-2

Výnos ministerstva o presadzovaní zákona o poisťovníctve (výnos ministerstva financií č. 5 z roku 1996), články 116 a 212-6

11	Odvetvie:	Rybárstvo a služby súvisiace s rybárstvom
	Pododvetvie:	Rybolov v pobrežnom mori, vnútrozemských vodách, výhradnej ekonomickej zóne a kontinentálnom šelfe
	Klasifikácia odvetvia:	JSIC 031 Morský rybolov JSIC 032 Rybolov vo vnútrozemských vodách JSIC 041 Morská akvakultúra JSIC 042 Akvakultúra vo vnútrozemských vodách JSIC 8093 Sprievodcovské služby v oblasti rekreačného rybolovu
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15) Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16) Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod (články 8.9 a 8.17) Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10) Zákaz výkonnostných požiadaviek (článok 8.11)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> 1. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií do a poskytovania služieb v oblasti rybárstva v pobrežnom mori, vnútrozemských vodách, výhradnej ekonomickej zóne a kontinentálnom šelfe Japonska.

2. Na účely tejto výhrady sa pojmom „rybárstvo“ rozumie činnosť spočívajúca v odbere a chove vodných zdrojov vrátane týchto služieb súvisiacich s rybárstvom:
- a) skúmanie vodných zdrojov bez toho, aby došlo k ich odberu;
 - b) vnadenie vodných zdrojov;
 - c) uchovávanie a spracúvanie úlovkov rýb;
 - d) preprava úlovkov rýb a produktov rybolovu a
 - e) zásobovanie iných plavidiel používaných na rybolov.

Existujúce
opatrenia:

Zákon o devízach a zahraničnom obchode (zákon č. 228 z roku 1949),
článok 27

Nariadenie vlády o priamych zahraničných investíciách (nariadenie
vlády č. 261 z roku 1980), článok 3

Zákon o regulácii rybolovných operácií cudzích štátnych príslušníkov
(zákon č. 60 z roku 1967), články 3, 4 a 6

Zákon o výkone zvrchovaných práv týkajúcich sa rybolovu vo
výhradných ekonomických zónach (zákon č. 76 z roku 1996), články 4,
5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 a 14

12	Odvetvie:	Transakcie s pôdou
	Pododvetvie:	
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (článok 8.7) Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16) Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod (články 8.9 a 8.17)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> 1. Pokiaľ ide o nadobúdanie alebo prenájom pozemkov v Japonsku, možno nariadením vlády uložiť cudzím štátnym príslušníkom alebo právnickým osobám zákazy alebo obmedzenia, ak japonskí štátni príslušníci alebo právnické osoby v cudzej krajine podliehajú rovnakým alebo obdobným zákazom alebo obmedzeniam. 2. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa nadobúdania poľnohospodárskych pozemkov v Japonsku¹.
	Existujúce opatrenia:	Zákon o vlastníctve pôdy cudzincami (zákon č. 42 z roku 1925), článok 1 Zákon o poľnohospodárskej pôde (zákon č. 229 z roku 1952), články 2, 3, 6 a 7

¹ Povinnosť podľa článku 8.7 sa v tejto výhrade stanovuje s výlučným cieľom vyhradiť právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenia týkajúce sa nadobudnutia poľnohospodárskych pozemkov v Japonsku. Pokiaľ ide o nadobúdanie poľnohospodárskych pozemkov v Japonsku, možno uložiť len opatrenia, ktoré nie sú v súlade s článkom 8.7.

13	Odvetvie:	Služby verejného presadzovania práva a nápravné služby a sociálne služby
	Pododvetvie:	
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15) Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16) Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod (články 8.9 a 8.17) Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10) Zákaz výkonnostných požiadaviek (článok 8.11)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií do a poskytovania služieb v oblasti služieb verejného presadzovania práva a nápravných služieb a v oblasti sociálnych služieb zriadených alebo zachovávaných na verejné účely: zabezpečenie alebo poistenie príjmu, sociálne zabezpečenie alebo poistenie, sociálna starostlivosť, verejné programy odbornej prípravy, zdravie, starostlivosť o deti a nájomné bývanie.
	Existujúce opatrenia:	

14	Odvetvie:	Strážne bezpečnostné služby
	Pododvetvie:	
	Klasifikácia odvetvia:	JSIC 923 Strážne služby
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15) Národné zaobchádzanie (článok 8.16)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa poskytovania strážnych bezpečnostných služieb.
	Existujúce opatrenia:	Zákon o podnikaní v oblasti bezpečnosti (zákon č. 117 z roku 1972), články 4 a 5

15 Odvetvie: Všetky odvetvia

Pododvetvie:

Klasifikácia
odvetvia:

Dotknuté
povinnosti: Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod (články 8.9 a 8.17)

Opis:

Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami

1. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, ktorým sa priznáva menej priaznivé zaobchádzanie službám, poskytovateľom služieb, zahrnutým podnikom alebo podnikateľom Európskej únie v rozsahu, v akom Japonsko priznáva akékoľvek zaobchádzanie službám, poskytovateľom služieb, podnikom alebo podnikateľom tretej krajiny, ak má Japonsko povinnosť priznať akékoľvek zaobchádzanie službám, poskytovateľom služieb, podnikom alebo podnikateľom tretej krajiny podľa akejkoľvek dvojstrannej alebo mnohostrannej dohody, ktorá nadobudla platnosť, resp. bola podpísaná, pred nadobudnutím platnosti tejto dohody, s výnimkou dohody o TPP¹(ďalej sa takúto dvojstrannú alebo mnohostrannú dohodu v tejto výhrade odkazuje ako na „skôr existujúcu dohodu“).

¹ Na účely tejto výhrady „dohoda o TPP“ je Dohoda o transpacifickom partnerstve podpísaná v Aucklande 4. februára 2016 alebo akákoľvek iná medzinárodná dohoda týkajúca sa služieb a investícií, ktorá:

- a) stanovuje pre služby, poskytovateľov služieb, podniky alebo podnikateľov v zásade rovnakú liberalizáciu a ochranu ako Dohoda o transpacifickom partnerstve podpísaná v Aucklande 4. februára 2016 a
- b) bola podpísaná všetkými týmito štátmi: Japonsko, Austrália, Nový Zéland, Peru, Singapur, Malajzia, Vietnam, Kanada, Mexiko, Brunejsko-darussalamský štát a Čile.

2. V rozsahu, v akom nie je dotknuté právo Japonska stanovené v odseku 1, za predpokladu, že dohoda o TPP nadobudla platnosť v deň alebo pred dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody, pokiaľ ide o zaobchádzanie, ktoré je priznané službám, poskytovateľom služieb, podnikom alebo podnikateľom člena TPP¹ na základe dohody o TPP bez ohľadu na to, či sa Japonsko stalo, zostalo alebo prestalo byť zmluvnou stranou akejkoľvek skôr existujúcej dohody, Japonsko prizná službám, poskytovateľom služieb, zahrnutým podnikom alebo podnikateľom Európskej únie za podobných okolností² nemenej priaznivé zaobchádzanie.

¹ Na účely tejto výhrady „člen TPP“ je každý štát alebo samostatné colné územie, pre ktoré dohoda o TPP nadobudla platnosť.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že táto výhrada nezahŕňa následné preskúmania, zmeny alebo liberalizáciu v rámci týchto dohôd v rozsahu, v akom sa v dôsledku takýchto následných preskúmaní, zmien alebo liberalizácie službám, poskytovateľom služieb, podnikom alebo podnikateľom tretej krajiny novo priznáva akékoľvek zaobchádzanie podľa skôr existujúcej dohody uvedenej v odseku 1.

3. Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie, ktorým sa krajinám priznáva rozdielne zaobchádzanie podľa akejkoľvek dvojstrannej alebo mnohostrannej dohody, okrem skôr existujúcej dohody alebo dohody o TPP, ktorá sa týka
- a) rybárstva alebo
 - b) námorných záležitostí vrátane záchranárstva.

Existujúce
opatrenia:

16	Odvetvie:	Poľnohospodárstvo
	Pododvetvie:	Chov mliekového dobytku Chov hovädzieho dobytku
	Klasifikácia odvetvia:	JSIC 0121 Chov mliekového dobytku JSIC 0122 Chov hovädzieho dobytku
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (článok 8.7)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa investícií do chovu mliekového dobytku a chovu hovädzieho dobytku.
	Existujúce opatrenia:	Zákon na podporu chovu mliekového a hovädzieho dobytku (zákon č. 182 z roku 1954), článok 10

17	Odvetvie:	Dopravné služby / služby pre podniky
	Pododvetvie:	Letecká doprava
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod (články 8.9 a 8.17)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie podľa akejkoľvek dvojstrannej alebo mnohostrannej dohody týkajúcej sa letectva v súvislosti so službami uvedenými v článku 8.6 ods. 2 písm. b) bodoch i) až iv) a článku 8.14 ods. 2 písm. b) bodoch i) až iv).
	Existujúce opatrenia:	

18	Odvetvie:	Doprava
	Pododvetvie:	
	Klasifikácia odvetvia:	
	Dotknuté povinnosti:	Prístup na trh (články 8.7 a 8.15) Národné zaobchádzanie (články 8.8 a 8.16) Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod (články 8.9 a 8.17) Vrcholový manažment a predstavenstvo (článok 8.10) Zákaz výkonnostných požiadaviek (článok 8.11)
	Opis:	<u>Liberalizácia investícií a cezhraničný obchod so službami</u> Japonsko si vyhradzuje právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie v oblasti služieb vodnej dopravy vrátane kabotáže, lízingu alebo prenájmu lodí na účely služieb vodnej dopravy a pomocných služieb pre služby vodnej dopravy. Na účely tejto výhrady sa zo služieb vodnej dopravy vylučuje zaoceánska doprava (JSIC 451) a pobrežná doprava (JSIC 452).
	Existujúce opatrenia:	